Թ. ՏԱՐԻ 2667 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 11 Թ ՈՅ 4385 19 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1892 12 ՃԻՄԱԶԻԼ ԱԽՐ 1310 ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.
ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌وه‌لك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրամով արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ		75
» »	Եռամսեայ	»	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընծիր քաղքի վրայ մասնաւոր սպար · Տարեկան Օսմ. Ոսկի			2
Դաւաւագ քաղուածի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԴԵԿՏ. 19/31 1892

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ՆԱԽՆԵԱՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԸ

Ա.

Աստուածաշնչոյ Ամերիկեան Ընկերութիւնը ձեռնարկած է Պաղտատլեան տպարանէն հրատարակել գրաբար Աստուածաշունչն «ըստ ճշգրիտ Թարգմանութեան Նախնեաց մերոց», ինչպէս կը կարդացուի Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ մէջ։ Իբրեւ նմոյշ ի լոյս ընծայուած է արդէն Հնգամատեանն, Յեսուայ մի քանի գլուխներով հանդերձ, ցոյց տալու համար թէ ինչ ոգւով և ուղղութեամբ կը կատարուի այս կարեւոր հրատարակութիւն։

Երբ ամերիկացի Միսիոնարք Հայոց մէջ գործել սկսան, Ս. Գիրքն աշխարհաբարի վերածելու գաղափարն ունեցան, որ ինքնին Հայոց Եկեղեցւոյ վնասակար բան մը չէր, բայց այնպիսի հանգամանաց մէջ կը կատարուէին այս թարգմանութիւն և հրատարակութիւն որ այն ժամանակ իբրեւ թշնամական ձեռնարկ մը նկատուեցան։ Աշխարհաբար Ս. Գիրքն հրատարակած ժամանակ, մեր նախնեաց պատուական թարգմանութեան վրայ արհամարհանօք խօսելու սխալը կը գործէին, որով Հայոց դիւրազգածութիւնն աւելի կը վիրաւորէին, և իրենց հրատարակած թարգմանութիւնն առաւել եւս անընդունելի կ՚ընէին։ Այն ատեն ժողովուրդը զանազանութիւն չէր դնէր Ամերիկացւոց Աստուածաշնչոյ Ընկերութեան և Միսիոնարական Պօրտ Ընկերութեան մէջ։ Այս վերջոյն ամենեւին պէտք չկար Հայոց մէջ, որք Քրիստոնէութիւնն Ամերիկացիներէն սորվելու կարօտ չէին, և չեն։ Միսիոնարական Ընկերութիւն մը Հայոց մէջ էապէս ամուլ մնալու սահմանուած էր, և այնպէս ալ եղաւ։ Տարբեր է Աստուածաշնչոյ Ընկերութիւնը։ Սա ո՛չ մէկ կրօնային մասնաւոր դաւանութեան կը պատկանի․ էապէս քրիստոնէական է․ Իրեն միակ նպատակ ունի Ս. Գիրքը տպել և հրատարակել որչափ կարելի է շատ լեզուներով, եբրայեցերէն և յունարէն ճշգրիտ բնագրերուն համեմատ, և կրօնային ծաւալում (փրօփականտա) իրեն բացարձակ արգիլուած է իր կանոնագրով։ Միսիոնարական Ընկերութիւնն Հայոց մէջ գոյութեան պատճառ և իրաւունք չունէր։ Բայց Աստուածաշնչոյ Ընկերութիւնը կրնար օգտակար ըլլալ նաեւ Հայոց՝ հայերէն Ս. Գիրք հրատարակելով և դիւրագին ծախելով։ Ամբողջ Աստուածաշունչը մաքուր տպագրութեամբ հրատարակել և միայն 20-25 ղրուշի ծախել, ինչ որ Հայոց մէջ ցայս վայր քանի մը հարիւր ղրուշով հազիւ կրնար ձեռք բերուիլ, և այն ալ ամեն տեղ չի գտնուիր, առիկա ծառայութիւն մը կրնար ըլլալ նաեւ Հայերուն, ինչպէս եղած էր ուրիշ ազգերուն։ Այս նպատակաւ, ու ո՛չ թէ ո՛ և է փրօփականտայի նպատակաւ, Ամերիկացիք ամեն տարի հազարաւոր ոսկիներ կը նպաստեն Աստուածաշնչոյ Ընկերութեան։

⁂

Հոգելոյս Ներսէս Պատրիարք եւ իւր անմիջական նախորդ հետեւապէս առաջարկած էին Աստուածաշնչոյ Ընկերութեան՝ գրաբար Ս. Գիրք տպել ըստ Նախնեաց թարգմանութեան, և այսու դարմանել միայն աշխարհաբար Ս. Գիրք թարգմանելու և աշխարհաբար լեզուն բողոքական լեզու հռչակելու սխալն։ Աստուածաշնչոյ Ընկերութիւնն առ այս կ՚առարկէր թէ «Մեք ուխտեալ ենք Ս. Գիրքն հրատարակել բնագրին յար և նման, Հին Կտակարանն եբրայեցերէն և Նոր Կտակարանն յունարէն բնագրին համեմատ։ Նախնեաց գրաբար Հին Կտակարանն Եօթանասնից յունարէն թարգմանութեան վրայէն թարգմանուած է, եւ ոչ թէ ուղղակի եբրայեցերէն բնագրէն։ Ուստի, մեր կանոնաց հակառակ վարուած կ՚ըլլանք եթէ գրաբար Աստուածաշունչն հրատարակենք նոյնութեամբ։»

Այս առարկութեան վրայ պատուական խորհուրդ մը անգործադրելի մնաց տարիներով։ Բայց Աստուածաշնչոյ Ընկերութիւնը կը տեսնէր որ իւր աշխարհաբար թարգմանութիւն Հայոց մէջ Ս. Գրոց ծաւալման պէտքին չէր պատասխաներ, և մինչ ուրիշ արեւելեան և արեւմտեան քրիստոնեայ ազգեր շնորհակալութեամբ ընդունած են իրենց լեզուներով Ս. Գրոց հրատարակումն ի ձեռն Աստուածաշնչոյ Ընկերութեան, Հայոց եկեղեցւոյն մէջ կարդացուած Ս. Գիրքն հայ ժողովրդեան ձեռքը չի գտնուիր անխտիր։ Խնդիրը նորէն քննելով, և Հայոց Նախնեաց թարգմանութիւնը բաղդատելով բնագրին հետ, Աստուածաշնչոյ Ընկերութեան վարիչք համոզուեցան քիչ քիչ թէ այդ հին թարգմանութիւնն Հայոց երկու Պատրիարքներու բաղձանաց համաձայն տպագրելով և հայ ժողովրդեան մէջ ծաւալելով, իրենց քրիստոնէական նպատակին հակառակ չարժած պիտի չըլլան։ (*) Ուստի, կ՚որոշեն հրատարակել Նախնեաց թարգմանութիւնը նոյնութեամբ, միայն սիւնակներու տակ ծանօթութեամբ նշանակելով եբրայեցերէն բնագրին բառական և տառական տարբերութիւններն Եօթանասնից թարգմանութենէն, որոյ վրայէն թարգմանուած է Հայոցն։

⁂

Այս աշխատութիւնը խղճի մտօք և ամենայն ձեռնհասութեամբ կատարելու համար, Աստուածաշնչոյ Ընկերութիւնն իւր ծախիւք յանձնաժողով մը կը կարգէ, անդամակցութեամբ Արժ. Տ. Յովհաննէս աւագ քահանայի Հիւնքեարպէյէնտեան և Մատաթիա էֆ. Գարագաշեանի, որք քաջ գրաբարագէտ ըլլալով հանդերձ հմուտ են յունարէնի և լատիներէնի, և Պատուելի Սեբաստիա Կոստանդեանի, ընծայաւոր Էտինպուրկի Համալսարանին և քաջ եբրայագէտ։ Այս յանձնաժողովն կը կատարէ Նախնեաց թարգմանութեան բաղդատութիւնն եբրայեցերէն բնագրին և յունարէն (Եօթանասնից) և լատիներէն թարգմանութեանց հետ, եւ Հայոց տալով հանդերձ իրենց Նախնեաց Աստուածաշունչը ճշգրիտ նմանութեամբ, բանասիրական աշխատութիւն մ՚ալ ի գլուխ կը հանէ՝ նշանակելով բնագրէն տարբերութիւններն։

Գնահատելի է Աստուածաշնչոյ Ընկերութեան գործնական ողջմտութիւնն, որով կէս դարու սխալ մը կը դարմանէ յարմարագոյն և օգտակարագոյն եղանակաւ, և կը ձեռնարկէ 20-25 ղրուշի դիւրամատչելի գնով Հայոց մէջ տարածել իրենց Նախնեաց գրաբար Աստուածաշունչն։ Յանձնաժողովոյ ձեռամբ կատարել տրուած քննութեան գործն եւս իւր մեծ օգուտն ունեցաւ, վճռապէս յերեւան բերելով սա ճշմարտութիւն թէ ի զուր չէ եղեր որ Հայոց գրաբար թարգմանութիւնը Ս. Գրոց ամեն հին թարգմանութեանց մէջ «Թագուհի» պատուանունին արժանացած է։ Սխալ ընթերցումներու և գրչագրի վրիպումներու հետեւանօք տեղ տեղ տարբեր բառեր գործածուած կրնան ըլլալ, բայց իւր ամբողջութեամբ մեր Նախնեաց թարգմանութիւնը պատուաբեր աշխատութիւն մ՚է ըստ ամենայնի, զոր Հայք պարծանօք կրնան յիշել միշտ, և ուրախալի է որ քրիստոնէական և իմացական տեսակէտով պանծալի այսպիսի գործ մը նոյն եկեղեցւոյ հօտին մէջ անխտիր տարածուի ու կարդացուի։ Իբրեւ նոր հաւաստիք մը թէ գործը չունի բնաւ միսիոնարական հանգամանք, Աստուածաշնչոյ Ընկերութիւնն հրատարակութիւնն եւս յանձնած է հայ տպարանի մը, և ծախք չէ խնայած որպէս զի շատ մաքուր տպագրուի։ Այս հայ տպարանին համար ալ պատուաբեր է իւր տպագրութիւն, որ նմանօրինակ ամերիկեան գործերէ վար չի մնար՝ տառերու նորութեամբ և գեղեցկութեամբ, արուեստի նրբութեամբ, թղթին ազնուութեամբ և ընդհանուր գործին վայելչութեամբ, բան մը որ Ամերիկացիներուն յայտնութիւն մ՚ըլլայ թերեւս, ցոյց տալով որ եթէ Հայոց Նախնեաց համար թարգմանական արուեստը չունէր գաղտնիք, տպագրական արուեստն ալ այս աւուր Հայերուն համար գոց գիրք մը չէ բոլորովին։

⁂

Աւելի աղէկ չէ՞ր ըլլար եթէ գրաբար Աստուածաշունչն Էջմիածնի կամ Երուսաղէմի վանուց տպարանէն լոյս տեսնէր։ Անշուշտ աւելի վայելուչ կ՚ըլլար․ Իրողութիւն է սակայն որ երեք դարէ ի վեր է որ տպագրական արուեստը ծանօթ է Հայերուն՝ ո՛չ մէկ լուսաւորչական տպարան գրաբար Աստուածաշունչն լոյս տեսած է ցարդ։ Էջմիածին և Երուսաղէմ արդարեւ կարող էին մասնագէտներ կրթել և պատրաստել գերմանական և այլ համալսարաններու մէջ՝ Ս. Գրոց ճշգրիտ հրատարակութիւն մ՚ընելու համար, և կրնային իրենց տպարանները զարգացնել այնքան որ կարող ըլլային անսխալ և ճիշդ տպագրութիւն մ՚ընել։ Բայց թող թէ ասոնց և ոչ մին եղած է ցայս վայր, աժան տպագրելու խնդիր մը կայ որ լոկ բարեյօժարութենէ կախում չունի, այլ բազում ոսկիներու խնդիր է։ Աստուածաշնչոյ Ընկերութեան հրատարակած Ս. Գրոց գինն հազիւ թղթին կամ կազմին արժէքը կը ներկայացնէ, և ամեն մէկ Ս. Գիրքի վրայ որ կը ծախուի՝ Ընկերութիւնը, շահ չընելէ զատ, դրամական կարեւոր զոհողութիւն մ՚ալ կ՚ընէ գնողին։ Այս բանն ալ պիտի կրնայի՞ն ընել Էջմիածին և Երուսաղէմ։ Կը տարակուսինք։ Մեր ժողովրդեան Ս. Գիրք կարդացնելու մասին մեր եռանդը դեռ չէ բարձրացած այն աստիճանին որ Ազգին գրպանէն քանի մը հազար ոսկի հանուէր տարուէ մը միջոց՝ Ս. Գրոց աժան տպագրութեան համար։ Ամերիկացիք հարուստ են, Ս. Գրոց սիրահարը շատ կան իրենց մէջ, և ամեն ազգի իւր լեզուաւ և իւր ընդունած կերպիւ Ս. Գիրք աժան տալու համար ամեն տարի մեծաքանակ գումարներ կը նուիրեն։ Այսպիսի նուէր մ՚ընդունելու մէջ ո՛չ միայն անպատեհութիւն չկայ, այլ և մեք չենք վարանիր ըսել թէ Ամերիկացիք՝ Հայոց մէջ մտնելէն ի վեր՝ առաջին անգամ ըլլալով այսպիսի գործ մը կը կատարեն որոյ օգտակարութեան մասին խնդիր չի կրնար ըլլալ բնաւ։ Գրաբար Աստուածաշնչոյ աժան տպագրութիւն մը տալով Հայերուն, կը յանգին հո՛ն ուստի պէտք էր սկսէին։

⁂

Հնգամատեանէն 5,000 օրինակ սպառած է առ այժմ, և կը ծախուի 5 ղրուշի։ Դիտողութիւն եղած էր Աստուածաշնչոյ Ընկերութեան թէ Հայք Ս. Գիրքը լայն լուսանցքով ունենալու սովոր են, և տնօրինուած է որ մաս մը նորէն տպագրուի լայն լուսանցքով։ Տպագրութեան Յանձնաժողովն իւր քննութեան գործն յառաջ տարած և Աստուածաշնչոյ երկու երրորդ մասն աւարտած է արդէն։ Թէեւ Աստուածաշնչոյ Ընկերութիւնն «անվաւեր» գիրքերը չի տպագրեր զորս կ՚ընդունի Հայոց Եկեղեցին, բայց Պաղտատլեան տպարանն այն գիրքերը Ս. Գրոց միւս մասերուն յար և նման տպագրութեամբ առանձին պիտի հրատարակէ, և կարելի պիտի ըլլայ երկու մասերը միասին կազմել։ Հնգամատեանէն զատ, նոյն Ընկերութեան ծախիւք և գեղեցիկ տպագրութեամբ հրատարակուած է նաեւ գրաբար Աւետարանն ըստ Նախնեաց թարգմանութեան, Հայ Եկեղեցւոյ մէջ օրէ օր ընթերցման կարգերը ցոյց տուող մասնաւոր նշաններով։

(*). Մաս մը ամերիկացի աստուածաբանք եւս գիտել կուտան թէ Նոր Կտակարանին մէջ Հին կտակարանէն բերուած վկայութիւնք Եօթանասնից թարգմանութենէն առնուած են, և կը հարցունեն թէ Ս. Աւետարանիչներուն և նոյն իսկ Տեառն մերոյ վաւերական ճանչցած մէկ թարգմանութիւնն ի՞նչպէս անվաւեր կրնայ համարուիլ այսօր։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՔ

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ԳՈՐԾԸ.—Բանամայի ձերբակալեալ վարիչներէն Պ. Քօթիւ, Վիեննայէ Փարիզ դարձած պահուն, ի Լիոն կանգ առնելով, իւր Լիոնցի բարեկամներուն ըսեր է թէ «Հանգարտ մտքով կը դառնամ Փարիզ, զի Բանամայի վարիչք կարող են բացորոշապէս ապացուցանել թէ ֆրանսական Խորհրդարանի (հանրապետական) մեծամասնութեան անդամք դրամական շահաւոր պաշտպանութիւններ ըրած են Բանամայի Վարչական Խորհրդէն, պաշտպանութիւններ որք յայտնի պիտի կըլլեն երկիրն, երբ լիովին յայտնուին․ «Դրամ, ապա թէ ոչ կը խափանենք գործը», կ՚ըսէին մեծամասնութեան անդամք, և Վարչական Խորհուրդը ճարահատեալ չունէր ուրիշ միջոց բայց եթէ անոնց պահանջումներուն համակերպիլ։ Վարչական Խորհրդոյ անդամք հաստատապէս մտադիր են աշխարհի առջեւ պարզել թէ խորհրդարանական մեծամասնութիւնն ինչ վիճակի բերած հասուցած էր զիրենք։

⁂

Ոստիկանութեան նախկին նախարար Պ. Անտրիէօ, որ այս օրերս մեծ գործունէութիւն կը ցուցնէ նորէն, յայտարարեց թէ յայտնութեանց վերջն եկած չէ դեռ։ «Ցորչափ հանրապետական գործիչներու այժմեան խումբն իւր դիրքերը պահէ, պիտի գործեմ։ Մեր եղկելի նիւթերն գործերը մաքրելու աշխատութիւնն որ երկու շաբաթ յառաջ սկսած էր՝ լմնցած չէ տակաւին, զի մաքրուելիք գործերը տասն երկու տարիներու շրջանի մը կը վերաբերին։ Բանամայի գործը լմնցնելէն ետեւ, ուրիշ գործեր ալ կան քննելի։ Ընտրողներուն առջեւ պիտի պարզեմ հաշուեկշիռ տեսարանն այն կարգ մը երեսփոխանաց որք կարեւոր գործողութիւններ արտօնած ըլլալնուն համար պարբերաբար մեծ գումարներ կ՚ընդունին իբրեւ շահաբաժին։ Մեր զինուորական վարչութեանց մատակարարուած նիւթերու, անկողիններու և այլ նմանօրինակ գործողութիւններու քննութիւնը պիտի կատարենք։ Մեր մէջ հանրային չհռչակեալ ձեռնարկ մը, արտօնութեան խնդիր մը, սակարկութիւն մը, հանրային գործառնութիւն մը չկայ յորում դրամի դեր խաղացած չըլլայ, յորմէ հետէ Պատեհականք (կամ չափաւոր Հանրապետականք) իշխանութեան վրայ են։ Այս գործոց և ընդունուած գումարաց թիւն ու քանակութիւնը պիտի պարզենք։ Մեծամասնութիւնն այս յարձակումներէն խուսափելու մէկ միջոց միայն ունի, արդի Երեսփ. Ժողովը լուծել և նոր մ՚ընտրելու ձեռնարկել։»— Պէտք չէ մոռնալ թէ Պ. Անտրիէօ արդի Երեսփ. Ժողովոյ ընտրութեան պահուն չկրցաւ վերընտրուիլ, Պատեհականաց հակառակութեամբ։

⁂

Պ. Ֆլօքէ, թէպէտ ինք դրամ չէ առեր ձեռքը, բայց Բանամայի Ընկերութենէն լրագրաց դրամ բաշխուելէն տեղեկութիւն ունի եղեր, և հոգ տարեր է նախարարութեան հայեացքին համապատասխանող կերպիւ կատարել տալու այս բաշխումը։ Ուրեմն, դուք չկաշառուելով հանդերձ, ուրիշներու կաշառման թոյլտուութիւն ըրեր էք, կ՚ըսեն Պ. Ֆլօքէի, որ այս պատճառաւ խստիւ կը քննադատուի, և կարգ մը լրագիրք իւր հրաժարումը կը պահանջեն, և կը գուշակեն որ գալ տարի չպիտի կրնայ Երեսփ. Ժողովոյ նախագահ վերընտրուիլ, ինչպէս կը վերընտրուէր քանի տարիէ հետէ։

⁂

«Երեք կաշառատուք, Ռէյնաք, Հէրց և Արթոն» խորագրով, Փարիզեան թերթ մը հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հրատարակէ․

Հանգուցեալ Պ. տը Ռէյնաք քանի տարիէ ի վեր կը ճանչէր Արթոն։ Անոր դիւրաթեքութիւնն ու ճարպիկութիւնը կը գնահատէր։ Այսպիսի մարդ մը պէտք էր իրեն՝ Երեսփ. Ժողովոյ և Ծերակոյտի նրբանցքներուն մէջ մտնելու և բացուող ու շուտով փակուող ձեռքերու մէջ իւր առատաձեռնութեան ապացոյցները սպրդեցնելու համար։

Պ. Արթոն գործեց այն երեսփոխանաց և ծերակուտականաց մէջ որք այնքան մեծ համբաւ և ազդեցութիւն չունէին որ անոնց հետ ուրիշ կերպ վարուիլ պէտք ըլլար։ Այս երկրորդական անձերով Արթոն վաշտ մը կը յօրինէր ի նպաստ Բանամայի փոխառութեան։ Արթոն յաճախ այցելեց Ծերակոյտին և Երեսփ. ժողովոյն։ Ամենուրեք կը մտնէր, և օգտակար օժանդակներ ալ գտաւ։ Վճարել չէր գիտեր, անպատճառ կը գտնէր նպաստաւոր առիթն՝ վարձատրիչ չէքը սպրդեցնելու։ Երբեմն մէկ սրահի մէջ, երբեմն ուրիշ սրահի մէջ, երբեմն ժողովոյ սկսած միջոցին, երբեմն ցրուած միջոցին, իբր թէ գիպուածաւ կը հանդիպէր այն երեսփոխանին կամ ծերակուտականին զոր կը փնտռէր, և պահարանի մէջ դրած անոր կը յանձնէր

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (34)

Ք. ՌԻՇՊՈՒՐ ԵՒ Ք. ԼԻՑԷՆ

ՓԱՐԻԶԻ ԴԻՒՑԱԶՆՈՒՀԻՔ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԳԵՂԱՆԻՆ ԾՆՔԵՐՈՒԹԱ

—Օ՛հ, ան ատ շա՛տ անտարբեր է։ Ամենուն համար դուք միակ բարերարը պիտի ըլլաք այս խեղճ ընտանիքին կամ անծանօթ բարերարի մը կտակակատարը։

—Ո՛րչափ գաղտնապահութիւն բարիք ընելու համար։

—Իրաւ է թէ ընդհանրապէս բարեգործութեան մը շուրջն ասկից շատ աւելի աղմուկ կը հանէ մարդ։ Վաղը, այս ժամուս պատիւ պիտի ունենամ հոս սպասել ձեզ՝ ձեր առաջին ձեռնարկներուն արդիւնքն հասկնալու համար։ Ութն օրէն, նոտարին այցելութիւնը պիտի ընդունիք, և անոր պէտք է գրէք եթէ՝ ապագային՝ ո և է ծանր դէպք պատահի։ Ուրիշ բան չի մնար ինձ ընել, պարոն, եթէ ոչ շնորհակալ ըլլալ ձեր ծայրայեղ հաճոյակատարութեան և հրաժեշտ առնել ձենէ, աւելցուց Կասթոն։ Անհամբեր եմ իմ բանակցութեանս նպաստաւոր արդիւնքին համարը տալու։

Երկու մարդերը զիրար ողջունեցին, և տօքթորը դուրս ելաւ ըսելով․

—Վաղը կը տեսնուինք։

Կառքն անմիջապէս տիկին Մօպէրին տունը տանել տուաւ։

Առտուան ժամը իննին, տիկին Մօպէր արթնցած էր։ Տունը լռակեաց էր։ Ակնարկ մը նետելով ժամացոյցին վրայ հասկցաւ թէ սովորականէն աւելի քնացած էր։ Քիչ մը զարմացաւ։ Բայց այդ երկարատեւ քունն հանգչեցուցած էր իր միտքն, և սիրտն հանդարտեցուցած։

Ընդհանրապէս՝ Լուիզ լուսնալուն պէս կ՚ելնէր, և դուրս չէր ելներ առանց մօրն հրամաններն առած ըլլալու։ Սա, զայն չտեսնելուն զարմացած, քանի մը անգամ կանչեց զնա անհամբերութեամբ։

—Հոս եմ, մայրիկ, ըսաւ Բօլ որ ինքն ալ կանուխ արթնցած էր։

Եւ անկողինէն վար ցատքեց։

Մէկ վայրկեանի մէջ հագուեցաւ։

—Ո՞ւր է քոյրդ, հարցուց Տիկ. Մօպէր։

—Չեմ գիտեր, մայրիկ։ Անկողինը պարապ է․ շտկուած ալ է։

—Ուրեմն դուրս է ելած։

—Անանկ ըլլալու է։ Ա՛հ, նամակ մը․․․ ըսաւ՝ մատովը ցուցնելով զայն։

—Նամա՛կ մը, կրկնեց հիւանդը։

—Այո, Լուիզէն նամակ մը… քեզ համար։

—Տարօրինա՛կ բան է, մրմռաց այրին․․․։ Տուր տեսնեմ, յարեց։

Բօլ զարհուրած աչքով կը նայէր այս նամակին։ Այս մատաղատի տղուն միտքին մէջ հակադրութեան եզական աշխատութիւն մը տեղի կունենար։ Կը թուէր իրեն թէ իր քրոջ յուսահատութիւնը, զոր չէր կրցած հասկնալ, կապ ունէր այդ նամակին պարունակութեան հետ։ Կը վախնար անկէ։

—Տուր նայիմ, յարեց մայրը։

Տղան առաւ նամակը տեսակ մը սոսկումով և հիւանդին տուաւ։

Տիկ. Մօպէր քանի մը վայրկեան թուղթին վրայ նայեցաւ բանալէ առաջ։ Տղուն պէս, ինքն ալ կը վախնար․․․։ Վերջապէս՝ կնիքը խզեց և հետեւեալը կարդաց․

«Սիրելի մայր,

«Մեր դրամական բոլոր աղբիւրները ցամքեցան։ Տիկին տը Ռօսթանին պաշտպանութիւնը վերցաւ մեր վրայէն։ Լքուեցանք ամենէն ու Աստուծմէ․․․։ Քաջութիւն կը պակսի ինէ․ կը վախնամ թշուառութենէ․․․։ Կուզեմ մեռնիլ․․․։ Նախազգացումն ունիմ թէ իմ մահս օգտակար պիտի ըլլայ ձեզ։ Մեկնելէ առաջ, համբուրեցի ձեզ, ինչպէս նաեւ Բօլը․․․։ Բժիշկը, Պ. Ռէմի, պիտի ազատէ Մառին․ խոստացաւ ինձ։

«Մնաք բարով, մայր․․․ Մնաս բարով, Բօլ․․․ միշտ պարկեշտ եղիր․ դուն ես այսօր քրոջդ պաշտպանը․․․ ինէ աւելի զօրաւոր եղիր․․․

«Ըսէք սիրելի փոքր Մառիին որ աղօթէ իր մեռած քրոջն համար․․․ և մի՛ անիծէք զիս․․․

«Մնա՛ք բարով, մնա՛ք բարով ընդ միշտ։

«ԼՈՒԻԶ»

Այս ամենէն Բօլ մէկ բան միայն հասկցաւ, թէ ա՛լ չպիտի տեսնէր իր քոյրը։ Մահատիպ դժգունութիւն մը պատեց իր վտիտ դէմքն ու խոշոր արցունքներ վազեցին աչուըներէն։

Իսկ մայրն համր, անշարժ մնաց, իբր քարացած։

Քառորդ ժամ ետքն, իր մօրն անշարժութենէն աճաբեկ, Բօլ դրացիները կանչեց։ Անմիջապէս բոլոր վարձուորներն ոտքի վրայ էին։ Լուիզին նամակը կարդացուեցաւ և զանազան կերպով մեկնուեցաւ։

Կը պատրաստուէին ոստիկանութեան իմաց տալ, երբ ոստիկան մը երեւցաւ, ձեռքը բռնելով հագուստներն ու հասցէն զորս Լուիզ թողած էր նաւին վրայ։

Ամեն մարդ ճանչցաւ գլխարկն ու վզպանը։ Ա՛լ անկարելի էր տարակուսիլ։ ամենուն համար Լուիզ խեղդուած էր։

Նոյն պահուն, Էմմանուէլ, որ քանի մը ժամ թոյլտուութիւն առած էր, Մուֆթար փողոցը վազեց։ Ցորեկ էր։ Լուիզի մահն հաստատուած էր։

Ի՛նչ ապշանք։ Ի՛նչ վիշտ։

Սակայն, հակառակ մանկամարդ աղջկան գրաւոր յայտարարութեան, հակառակ իրեն ընծայուած ապացոյցներուն, Էմմանուէլ կը տարակուսէր։

—Ո՞ւր է մարմինն, հարցուց ոստիկանին։

—Տակաւին գտնուած չէ։ Հոսանքէն տարուած ըլլալու է։

Այս ենթադրութիւն շատ բնական էր։

Էմմանուէլ հարցափորձեց Բօլը։ Տղան բոլոր գիտցածն ըսաւ անոր․ քրոջը տուած նամակն, զոր իրեն յանձնած էր առջի օրն անգամ մը եկող կինը․ բժիշկին այցելութիւնը, Լուիզին վիշտը, նամակաբաշխին բերած երկրորդ նամակը։

Այս բան մտածել տուաւ Էմմանուէլը։

—Վա՜յ, ըսաւ սանտէրը, որ եկած խառնուած էր հետաքրքիրներուն, հիմակ ո՞վ պիտի վճարէ վարձագինը։ Ի՞նչ պիտի ըլլան պառաւն ու լաճը։ Կը հաւնիմ թէ ես իմ վրաս չեմ առներ զանոնք։

—Ոչ ալ ես, ըսին դրացիներն յաջորդաբար։

—Աւա՜ղ, ոչ ալ ես, հառաչեց Էմմանուէլ։

—Բէ՛հ, ըսաւ կին մը, պառաւին համար անկելանոցը կայ։

—Իրաւ է, անկելանոցը չուներուն համար չէ շինուած, ըսաւ ուրիշ մը։

—Իսկ տղա՞ն։

—Աշկերտութեան կը դնեն, պատասխանեց գործաւոր մը։

Այս պահուս տօքթօր Ռէմի վրայ հասաւ։

—Վրաս կառնեմ տղան ալ մայրն ալ, ըսաւ։

Բժիշկին ներկայութիւնն ստիպեց հետաքրքիրներն որ հեռանան։ Անմիջապէս առանձին մնաց Էմմանուէլին հետ։

Մինչ հիւանդը փոխադրելու կը զբաղէին, երիտասարդ զինուորը մանրազնին խուզարկութիւն մը կը կատարէր սենեակին ամեն անկիւններն, ամեն կահերուն մէջ։ Ճմռթկուած թուղթ մը աչքին զարկաւ։ Առաւ զայն․ Կասթոնի նամակին մէկ կտորն էր։ Սա խօսքին վերջը կը կարդացուէր հոն․

«Բոլոր ձերիններուն կեանքը։»

Ստորագրութիւն չկար․ միայն սկզբնատառ մը, Կ․։

Թուղթը գեղեցիկ էր․ թափանցանց անուշահոտութիւն մը կ՚արտաբուրէր տակաւին․ քիչ մը աւելի հեռուն, կէս պահարան մը գտաւ, որուն ետին կար կարմիր կնքամոմին մէկ մասն ու նամակատան դրոշմը։

Առանց բան մը ըսելու, Էմմանուէլ ամենն ալ գրպանը դրաւ։

—Մնաք բարով, պարոն Ռէմի, ըսաւ, ես կը մեկնիմ․․․ Գիտէք թէ ինչ սէր կը կապէր զիս Լուիզի հետ, Թոյլ տուէք որ գրեմ ձեզ և հաճեցէք լուրեր տալ ինձ։

Ձեռնասեղմում մը փոխանակեցին։

Էմմանուէլ համբուրեց Բօլն ու հեռացաւ։

Իրիկունը, տունի կառք մը կեցաւ Մօպէր ընտանիքին տան դրանն առջեւ, եւ պերճազգեաց կին մը Լուիզն հարցուց։

—Երէկ գիշեր խեղդուեցաւ, պատասխանեց իրեն դրացուհի մը։

—Կարելի՞ բան է, ըսաւ տիկինը։

—Աւա՜ղ, այո, տիկին։ Ահա ո՛ւր կը տանի թշուառութիւնը։

—Աղէկ հասկնանք զիրար։ Իմ ըսածս շատ գեղեցիկ աղջիկ մըն է, որ այս տունը կը բնակի մօրն և պզտիկ քրոջը հետ։

—Լուիզ Մօպէ՞ր․․․ Այո, տիկին, ճիշդ ինքն է։

—Եւ կ՚ըսէք որ խեղդուա՞ծ է։

—Երէկ գիշեր։

—Արկածի մը հետեւանօք, անշուշտ։

—Ոչ, տիկին, կամովին։

—Ապահո՞վ էք։

—Ոստիկանութեան քոմիսէրն եկաւ։ Աղջկան զգեստները ջուրին եզերքէն գտան։ Տիկինն անշուշտ կուզար օգնել ընտանիքին։

—Արդարեւ այդ բանին համար կուգայի և ուշացայ․․․

(Շարունակելի)

իբր թէ ազերսագիր կամ խնդրագիր մը՝ շնորհ մը հայցելու համար, բուն իսկ խնդրուած չէքը կամ պանքօռոմը։ Խորհրդարանականներէն ոմանք, վախնալով չէք ընդունիլ, որ հետք կը թողու, նախամեծար կը համարէին պանքօռոմն, անմիջական դրամը, զոր Արթօն կը հայթայթէր կուտար։ Առ այս Արթօն երկու միլիոն ֆր.ի վարկ ունէր, որ չէքի երկու տետրակներով իրեն տրուած էր։ Եւ այս երկու միլիոնէն Արթօն 700 հազար ֆր. իւր կողմէն անցուց։ Եւ սեղանաւոր Ռէյնաք ալ աւելի մեծ գումարներ իւր կողմէն անցուցած էր, այնպէս որ աւելի քան երբեք ճշդուած է առածը. «Գողը գողէն գողցաւ...»։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.—Ցրուելէն առաջ, Սոպրանիէն օրէնք մը քուէարկեց, որով նորութիւն մը կը մտծուի տրոց դրութեան մէջ։ Տասանորդի տեղ, որ ապրանքով կը հատուցուի, կալուածական տուրք մը հաստատեց, որ դրամով պիտի հատուցուի։ Վերջին տարիներու տասանորդաց միջինն հաշուելով, այս կալուածական տուրքը տարեկան քան երկու միլիոն ֆր. ենթադրուած է եկամտացոյցին մէջ։

Ի ԼՈՆՏՈՆ.—Բժշկական թերթ մը Լոնտոնի մշուշին վրայ խօսելով, որ Անգլիոյ համար մեծ և անլուծելի խնդիր է, մխիթարութիւն մը կը հանէ, յենլով այն կարծիքին վրայ թէ մշուշն ալ իւր օգտակարութիւն ունի, որ տակաւին նկատողութեան առնուած չէ կ'ըսէ. և կը յարէ «իրաւամբ պէտք է կարծենք թէ մթնոլորտը մասամբ մաքրելու ազդեցութիւն ունի մշուշը, սա ճշմարտութեամբ թէ անոր փաթաթած պահուն, խուռնչատ վայրերու մէջ ածխաթթիւ, ծծումբ, գործարանաւոր փոքրիկ իրեր և այլ վնասակար մասնիկներ կը պարունակին, որք յառաջագոյն առկախ գոյութիւն ունէին մթնոլորտին մէջ։»

Պ. ՌՍՊՕ, Երեսփ. Ժողովոյ ցրուած պահուն, ծանոյց թէ «Բոլոմպիոյ Խորհրդարանը լիազօր իշխանութիւն տուած է տեղւոյն կառավարութեան՝ Բանամայի Ընկերութեան պայմանաժամ երկարաձգում շնորհելու՝ կարգ մը պայմաններով»։ — Աւելի առաջ ալ պայմաններով արտօնուած էր երկարաձգում մը, և այս նոր պայմանք նոր բեռեր պիտի ըլլան Բանամայի արդէն ծանրաբեռնեալ Ընկերութեան վրայ։

ՏԱՍՆ ԵՒ ԵՕԹՆ ՀԱԶԱՐ ՔԼԻԲՐՈՒ բոլոներ գրաւեց ոստիկանութիւնը Բանամայի գրասենեակներէն (ամենքն ալ «հրատարակութեանց համար» տրուած դրամներու փոխարէն), և հիմակ այս և ուրիշ թուղթեր կը պահուին երկաթեայ արկղներու մէջ ընդ զինուորական հսկողութեամբ։ Ամենքն ալ պիտի քննուին և Ընկերութեան սկիզբէն ի վեր բրած այս կարգի վճարմունք մաղէ պիտի անցուին։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Արժ. Բարթուղիմէոս վարդապետ Պալճեան, որ Բղիի առաջնորդական փոխանորդ կարգուած էր, տակաւին իւր պաշտօնատեղին գնացած չըլլալով, Պատրիարքարանի կողմէ գրուած է իրեն որ անմիջապէս իւր պաշտօնատեղին ուղեւորի։

Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ հեռագրաւ ծանուցուած է Բաղէշի առաջնորդարանին՝ թէ Գեր. Պօղոս եպիսկոպոսի ընտրութիւնն, յառաջնորդութիւն նոյն վիճակին, վաւերացած է կեդրոնական Վարչութեան Խառն Ժողովոյ կողմէ։

Արմաշու փոխ-վանահայր Գեր. Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան յառաջիկայ շաբթու վերջը մայրաքաղաք պիտի գայ, Ծննդեան տօներուն Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ առժամեայ քարոզչութիւնը վարելու համար։

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՍՐԲՈՒՀԻ ՄԱՅՐԱՊԵՏԻ

Մօտերս գրքոյկ մը ի լոյս ընծայուեցաւ, որուն մէջ սրտաշարժ եղանակով գծուած է այն առաքինի ու գորովագութ կնոջ վաստակալից կեանքն, որուն աչխոյժ գործունէութեան և անձնուէր աշխատութեան կը պարտինք Խասգիւղի որբանոցն։ Սրբուհի մայրապետ Նշան գալֆայեանի կենսագրութիւնն է այդ։ Գրքոյկին պարունակութեան վաւերականութիւնն այնու մանաւանդ անհերքելի է, զի հեղինակը, Գրիգոր էֆ. Մարգարեան, յոյժ մօտէն հետեւած է բարեյիշատակ Մայրապետին կեանքին բազմակնճիռ պարագաներուն։ Գրքոյկին սկիզբը կը գտնուի կենսագրելին գեղեցիկ լուսանկար պատկերը։ Ամենուս համար նուիրական գրքոյկ մը կրնայ ըլլալ այս, վասնզի մօտէն պատկեր մըն է կնոջ մը ինքնաբոյս առաքինութեան։ Բայց աւելի անհրաժեշտ կը դառնայ այն, երբ ի նկատի առնենք նպատակն ուր յատկացուած է անոր հասոյթը։ Ո՞ր հայ չուզեր լումայ մը տուած ըլլալ գերեզմանի շիրմին համար այն կնոջ որ անհամար լումաներ տուած է՝ ազգին որբ մանկտիներուն՝ չարաչար աշխատութեամբ։ Արդարեւ սոյն գրքոյկին հասոյթով վէմ մը պիտի կանգնուի Սրբուհի մայրապետին հողակոյտին վրայ, վէմ մը որ կրնայ նուիրական յուշարար մը և առաքինութեան խորհրդանշան մը ըլլալ յաջորդ սերունդներուն։

Հատն հինգ դրուշի կը վաճառուի, կեդրոնատեղին է Զարդարեան գրատուն, կը գտնուի նաեւ ամեն գրավաճառաց քով։ Որբանոցի կնիքը չկրող օրինակներն անվաւեր են։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ
ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

Գատըգիւղի ձմեռնային Թատրոնին մէջ այս գիշեր տեղի ունենալիք թատերական ներկայացման յաջողութիւնն ապահովեալ կը նկատուի։ Տարակոյս չկար արդէն թէ Գատըգիւղի ազգայինք փայլուն ընդունելութեամբ մը պիտի գնահատէին հայերէն ներկայացում մը որ այնքան ճոխ յայտագիր մը համաձայն պատրաստուած է։ Մոլիէռի ու Տիւմայի գործերը, մեր արդի արուեստագէտներուն մէջէն՝ Փասուլեաճեանէ ու տիկին Սիրանոյշէ լաւագոյն թարգման մը չէին կրնար գտնել, և սիրելի է յուսալ որ վաղեմի դերասանապետն ու համակրելի դերասանուհին այս նոր փորձին յաջողութենէն քաջալերեալ, պիտի շարունակեն հայերէն ներկայացմանց շարք մը տալ ի Գատըգիւղ և ի Բերա, ինչպէս մտադրած կ'երեւէին արդէն. յոյժ փափագելի ձեռնարկութիւն մը որուն առաջին զարկը տուած պիտի ըլլայ Գատըգիւղի հայ հասարակութիւնը։

Պէտք չի կայ յիշեցնելու թէ այս գիշեր ներկայացուելիք խաղերն են՝ ԵՐԵՒԱԿԱՅԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴԸ, ԳԱՄԵԼԻԱԶԱՐԴ ՏԻԿԻՆԻ երրորդ արարուածն և ԽՆԴԻՐՈՒՆ ԲԺ[illegible]։ Ներկայացումը պիտի սկսի ժամը 3[illegible]

Ներքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիյէ մզկիթին մէջ։ Միջօրէին Վեհ. Սուլթանն այդ մզկիթը գնաց փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած և ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին ամերիկեան նոր դեսպան Պ. Տավիտ Թօմփսըն ու առաջին թարգմանը, Հանրային պարտուց վարչութեան իտալական պատուիրակն, Բաղդէտեցւոց Պատրիարքին Կ. Պոլսոյ փոխանորդ Տ. Խուրի Բաթրաս, ռուսական դեսպանատան պահակ շոգենաւին հրամանատարն ու կինը, Պ. Նաքելմաքերս, շոգենաւային Միջազգային Ընկերութեան տնօրէնն և երեսունէ աւելի անգլիացի, ֆրանսացի, աւստրիացի ու շուէտցի զբօսաշրջիկներ։

Ներկայից ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.— Թաղապետական Զ. շրջանակին (Բերա) տնօրէնի օգնական անուանեցաւ նոյն պաշտօնատան առաջին քարտուղար Հաֆըզ Իսհաք էֆ. պահելով հանդերձ իւր պաշտօնը։

Տերսիմի կառավարիչ անուանեցաւ Սալիհ պէյ, նախկին կառավարիչ Հըլէի։

Սանիյէ Մուլթէմազըլ աստիճան տրուեցաւ Ներքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Բեքիր պէյի և Գօնեայի նահանգին կալուածական տրոց ու կալուածահամարի տնօրէն Շիւքրի էֆէնտիի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Ներքին գործոց նախարարութեան վիճակագրութեանց դիւանին տնօրէնի օգնական Զիհա պէյի և Ադրիանուպոլսոյ նահանգին Իտարէի ժողովոյ առաջին քարտուղար Նաճիպ էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Շքօտրայի կուսակալ Ապտիւլքէրիմ փաշայի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Յունաց Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Քոնսթանթինոսի, Մետրապօլիտներու ժողովին առաջին քարտուղար Տ. Քոնսթանթինոսի և Քէնճիրէ գաւառակին մէջ Արտամէրի Մետրապօլիտ Տ. Սօֆրոնիոսի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Շքօտրայի նահանգին Մէքթուպճի Մէհմէտ Ճէմալ պէյի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովին առաջին քարտուղար Թէվֆիք պէյի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Րէժիի վարչութեան Պրուսայի ճիւղին տնօրէնի օգնական Փանոս էֆէնտիին։

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ հելլենական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Բրէչիօղլիի կնոջ։

Ադամարալի չքաղըրամ՝ Ճաբոնի կայսեր պալատան վերատեսուչ Պ. Սանթօմի Եամթին, որ Ճաբոնի ջրերուն մէջ արկածեալ մէկ քանի նաւերու օգնութիւններ բրած է։

ԶԻՆՈՒՈՐՔ.—Յայտնի է թէ Թնդանօթարանի կամ Սրբունի Նաւարանին գործարանաց մէջ ծառայող զինուորք ինչպէս նաեւ զինուորական նուագածուաց խումբերու պատկանող զինուորք, միւս զինուորաց նման երեք տարիէն ազատ կ'արձակուին և այդպէս արհեստական գունդերու և նուագածուաց խումբերու պատկանող զինուորք տակաւին իրենց արհեստը չի կատարելագործած կը թողուն այդ ասպարէզ, որով ադոնց համար եղած ջանքերն ապարդիւն կը մնան։

Վեհ. Սուլթանը նկատողութեան առնլով այդ պարագան, հրամայած է որ Թնդանօթարանի վերատեսչութիւնը որոշէ առ այդ ձեռք առնուելիք միջոցները։ Թնդանօթարանի վերատեսչութիւնն եւս հարկ եղած խորհրդակցութիւնը կատարելէ յետոյ արդիւնքը պիտի մատուցանէ Վեհ. Սուլթանին։

ՀԱԼԷՊԻ նորընտիր կուսակալ կայս. աւագ թիկնապահ Հաճի Օսման փաշա երէկ Իսկէնտէրուն ժամանելով արժանավայել պատիւներով ընդունուեր և դէպ ի Հալէպ ճամբայ ելեր է։

ՊՕՆԿՕՎՍՔԻ պէյ, որուն պաշտօն յանձնուած է քննել Տրապիզոնի ու շրջակայից առողջապահական վիճակը, յառաջիկայ երեքշաբթի օր Տրապիզոն պիտի ուղեւորի։

ՀՆՏԱԽՏ.— Տրապիզոնի մէջ դեկտ. 16 ի երեկոյէն մինչեւ 17, հնտախտի երկու դէպքեր պատահած են և առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։ Բլաթանայի ու նահանգին միւս կողմերուն մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

—Դեկտեմբեր 17 ին Կարնոյ նահանգին մէջ հնտախտ ոև է դէպք չէ պատահած։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.— Հայտար փաշաէն Էնկիւրի շինուած երկաթուղւոյ վերջին մասին ստացման գործողութիւնը կատարուելով թէեւ կառախմբոց երթեւեկութիւնը պիտի սկսի, սակայն օդերու գէշութեան պատճառաւ բացման հանդէսը յետաձգուած է։ Այդ հանդէս շքեղ կերպով պիտի կատարուի և ընկերութիւնը հացկերոյթ մը պիտի տայ ներկայից։

—Երկաթուղւոյ շինուելուն պատճառաւ Էնկիւրիի նահանգին տասանորդի տրոց գումարին վրայ 15,000 ոսկւոյ չափ յաւելում մը տեսնուած է։ Հայտար փաշաէն մինչեւ Բօլաթը շինուած երկաթուղւոյ գծին ապահովութեան գումարն իւրաքանչիւր քիլոմեթրի համար մինչեւ 9000 ֆրանքի բարձրացած է և յայտնի է թէ յետ այսօրիկ աւելի եւս պիտի բարձրանայ։ Երկաթուղւոյ գծին երկու կողմը գտնուած ընդարձակ գետիններուն համար գնողներ ներկայացած են։

Էնկիւրիի մէջ արմտեաց իւրաքանչիւր քիլէն, որ անցեալ տարի 9 դրուշ էր, այս տարի մինչեւ 15 դրուշի բարձրացած է։

ՀԱՄԻՏԻԷ ՀԵԾԵԼԱԳՈՒՆԴԵՐ.— Հէքքեարիի կողմերը գտնուող վրանաբնակ Աշիրէթներու պետերն Դ. զօրաբանակի հրամանատար Զէքի փաշայի դիմելով խնդրած են որ իրենք եւս ընդունուին Համիտիյէ հեծելագունդերուն մէջ։ Զէքի փաշա Աշիրէթներու այս խնդիրքն հեռագրաւ մատուցած է Վեհ. Սուլթանին, որ հրամայած է նոյն Աշիրէթներէն եւս Համիտիյէ հեծելագունդեր կազմել։

Կայս. սոյն իրատէն հաղորդուած է Դ. զօրաբանակի հրամանատարին, որ յատուկ պաշտօնեայներ կարգած է այդ զօրագունդերու կազմակերպութիւնը կատարելու համար։ Այդ պաշտօնեայք ի մօտոյ Հէքքեարիի կողմերը պիտի ղրկուին իրենց պաշտօնն ի գործ դնելու համար։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ մասնագիտաց ժողովոյ երկրագործական արուեստական ճիւղին քննիչ կարգուած է Վահան էֆէնտի, շրջանաւարտ Եւրոպիոյ երկրագործական վարժարանաց։ Նոյն ժողովոյ՝ անասնոց սեռի բարւոքման և անասնաբուժական ճիւղին քննիչ կարգուած է գեր-գնդապետ Մէհմէտ Ալի պէյ, տնօրէն երկրագործական և անասնաբուժական վարժարանին Հալքալըի։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Ժողովն իւր երեկի արտասովոր նիստին մէջ նկատողութեան առաւ Գասըմ փաշայի կոյուղիները մաքրելու համար ճարտարապետ Պ. Պերթիէի կողմէ մատուցեալ ծրագիրը։ Ժողովը մինչեւ ուշ ժամանակ երկար քննութիւններ ու խորհրդակցութիւններ կատարեց։ Բերայի թաղապետութեան առաջին երկրաչափ Իսհաք փաշա, որ Գասըմ փաշայի կոյուղիները մաքրելու համար կազմեալ յանձնաժողովոյ անդամներէ մին է, Առողջապահական ժողովոյ երեկի նիստին հրաւիրուելով իրմէն ինչ ինչ բացատրութիւններ առնուեցան։

ՊԱՇՏՕՆԷԻՑ ԴԱՏԱՍՏԱՆ.—Դատական նախարարութիւնը, կ'ըսէ «Սապահ», ըստ տեղեկագրութեան Սեբաստիոյ ընդհ. դատախազին, որոշած է դատաստանի ենթարկել Օսմանճըք գաւառակի նախնական դատարանին հարցաքննիչ դատաւոր Հիւսէին էֆէնտին՝ օրինաց հակառակ ընթացից մէջ գտնուելուն համար։ Նոյնպէս Կիւմիւշ Հաճիքէօյ գաւառակի նախնական դատարանի հարցաքննիչ դատաւոր Իլիա Բուտի էֆէնտին, Մարզուանի նախնական դատարանին հարցաքննիչ դատաւոր Մուսթաֆա էֆէնտին և Ամասիոյ նախնական դատարանին անդամներէն Արիֆ էֆէնտին։ Երէլիի նախնական դատարանին նախագահ Քեասիմ էֆէնտին, հարցաքննիչ դատաւոր Համտի էֆէնտին և ընդհանուր դատախազի փոխանորդը օրինաց հակառակ ընթացից մէջ գտնուած ըլլալով, ադոնց նկատմամբ քննութիւնք կատարուած և տեղեկագիրն յանձնուած է առաջին ընդհանուր դատախազութեան։

Պ. ՎԼՃՈՒՆՍՔԻ, իբր մէկ միլիոնոց ամուսնութեամբ հռչակաւոր յոյն երիտասարդն, որ պաշտօնեայ էր մայրաքաղաքիս հելլենական հիւպատոսարանին մէջ, պաշտօնանկ եղած է և որոշուած է յետ այսօրիկ կառավարական ո և է պաշտօնի մէջ չընդունիլ զնա։

ԱՓՐԻԿԵԱՆ Տրիպոլսոյ Մըսըր Ատա անուն տեղը նոյեմբեր 15 ին յորդառատ անձրեւ տեղալով հեղեղներ գոյացեր են և գիւղաքաղաքին մեծ մասն ինչպէս նաեւ շուկան ջուրերու տակ մնալով, շատ մը շէնքեր փլեր են։ Զինուորական պաշտօնատունն եւս ողողուեր է, սակայն թէ՛ զինուորք և թէ մթերքներն և այլն ուրիշ տեղ մը փոխադրուեր են։ Մըսըր Ատաէն կէս ժամ հեռուն գտնուած գիւղ մը եւս ողողուելով 43 տուներ փլեր, 7 անձէ բաղկացած ամբողջ ընտանիք մը ինչպէս նաեւ գիւղէն դուրս 16 մարդեր մեռեր են։

ԻԶՄԻՐԻ ջուրերուն արտօնութիւնը խնդրողներուն մէջ կը գտնուի նաեւ Պ. Քօյաս (Բարիզէն) որուն ներկայացուցիչն է ի Կ. Պոլիս, Պ. Պալթաճի, պաշտօնեայ կայս. Թանգարանի։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ.—Սեւ ծովու եզերքն ու Սէյանիկի կողմերը գտնուած հանքային մէկ քանի ջրերու համար մենաշնորհ պիտի տրուի Տէլլատատա Ֆաիգ փաշայի։

ՀՈՏԷՅՏԱՅԻ նորընտիր կառավարիչ Րիւշտի փաշա իւր պաշտօնին վերաբերեալ հրամանագրերն ստացած ըլլալով, ի մօտոյ իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԲԱԶՄԱԾԻՆ ՄԱՅՐ.— Նախընթաց օր Խասգիւղի Զըք Սալըն թաղին մէջ հայ կին մը մէկ անգամէն երեք զաւակ ծներ է, սակայն քիչ յետոյ երկուքը մեռեր են։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ-ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ գծին վրայ գտնուած Թավշանճըլ անուն տեղը նամակատուն մը և հեռագրական կայարան մը հաստատուած և գործառնութիւնք սկսած են։

ՀԱԼՔԱԼԸԻ անասնաբուժական վարժարանին մէջ՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ Բաքթէօրեան դրութեամբ պատուաստի գործողութիւն պիտի կատարուի անասնոց յատուկ ածխախտ կոչուած հիւանդութեան առաջքն առնլու համար։ Նոյն վարժարանին մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է այդ որոշման գործադրութեանը մասին հարկ եղած խորհրդակցութիւնները կատարելու համար։

ՔԱՐԲԵՐԴԻ նահանգին Աշիրէթներու պետերու տղաքներէն վեց պատանիներ երէկ մայրաքաղաքս բերուեցան Աշիրէթներու վարժարանը մտնելու համար։

ՄԱԼԱԹԻՈՅ Թապուր Աղասը Ալի Սինան էֆէնտի, կ'ըսէ «Հագիգաթ», օրինաց հակառակ ընթացից մէջ գտնուած ըլլալուն համար, կայս. Իրատէի մը համաձայն դատաստանի պիտի ենթարկուի։ Դատական նախարարութիւնը ծանուցած է զայս Քարբերդի նահանգին վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազին։

ԿԱՅՍ. ՊԱՐԳԵՒ.—Վեհ. Սուլթանը հրամայած է դրամական պարգեւներ տալ այն ոստիկանաց, որք գտած եւ ձերբակալած են Բանտէկի անուն վաղեմի չարագործը։

ՌՈՒՍՏՉՈՒՔԷՆ կը գրեն թէ տրոց գանձման համար յանձնաժողով մը կազմուելով սկսուած է տրոց գանձման։ Ծարդ տրոց տարեկան ընդհանուր գումարէն, 1,600,000 դրուշ, հաւաքուած է 1,200,000 դրուշ։ Մնացեալ 400,000 դրուշն ալ մինչեւ փետրվարի վերջը պիտի հաւաքուի։

ԱՐԿԱԾ.—Անցեալ գիշեր ի Պոլիս Վալիտէ խանի ետին գտնուած Նուտուհ Աղա խանին մէջ երկու սենեակներ և խանութ մը փլան, որք խարխուլ վիճակի մէջ էին։ Մարդու միաս չպատահեցաւ, որովհետեւ Թաղապետական պաշտօնեայք նոյն օրը տեսնելով այդ սենեակներու վիճակը, մէջը գտնուողներն արդէն դուրս հանած էին եւ սենեակներու ու խանութին մէջ ոչ ոք կը գտնուէր։

ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ամենագեղեցիկ և խիստ ամուր ակռայներ դնել, առանց քիմքի, առանց զսպանակի և առանց արմատներն հանելու. արտասանում և ծամողութիւն կատարեալ. ապահով յաջողութիւն երկու դարմանումով։

Կատարեալ գոհունակութենէ ետք վճարում. Տօքթ. Պառի, թիւ 374, Բերա, Մեծ փողոց, ֆրանսական դեսպանատան դիմացը, ամեն օր ցերեկուան ժամն 9 էն (Ը. Ե.) մինչեւ իրիկուան 5 ը։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Դեկտեմբեր 5էն մինչեւ 11, մէկ շաբաթուան միջոցին մայրաքաղաքիս մէջ մեռած են 168 անձինք, որոց 81ն այր և 87ը կին։ Ասոնց 104ն՝ իսլամ (50 այր և 54 կին), 56ը՝ քրիստոնեայ (28 այր և 28 կին) և 8ը հրեայ (3 այր և 5 կին)։

ՄԵԾԱԳԻՐ ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

Գունաւոր մաքուր տպագրութեամբ, ամենէն գեղեցիկն իր տեսակին մէջ։ 12 ամիսներու մէջտեղ դրուած է պլօր մը ամեն ազգի տօնականներով, կը տեսնուին խսկոյն ամեն ազգաց տօները։

Պարտիզպանեանի քով, Բիզա փաշա խան, Պոլիս, Վլոյր եւ ընկ. Թղթավաճառանոցն Քօմիսիօն խան, Կալաթա։ 386 1—12

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Տ.

Պատիւ ունինք ծանուցանել ձեզ թէ Պոլսոյ հրապարակին վրայ հաստատած եմք քօմանտիդ ընկերութիւն մը.

ԷԹԻԷՆ Կ. ԲԷԶՄԱԶՕՂԼՈՒ ԵՒ ԸՆԿ.

Ընկերային անուան ներքեւ։

Մեր տունը պիտի զբաղի Պանքաի եւ յանձնարարութեան գործողութիւններով թէ՛ հրապարակիս վրայ և թէ օտար երկիրներ, ընդ տնօրէնութեամբ մեր տեր ԷԹԻԷՆ Կ. ԲԷԶՄԱԶՕՂԼՈՒի, որ միմիայն պիտի ստորագրէ ընկերութեան կողմէ, որպէս ի ստորեւ։

Ընդունեցէք, Տ..., մեր խորին յարգանաց հաւաստին։

ԷԹԻԷՆ Կ. ԲԷԶՄԱԶՕՂԼՈՒ ԵՒ ԸՆԿ.

Ստորագրութիւն Ն. Ս Էթիէն Կ. Բէզմազօղլուի։ 387

ԹԱՏՐՈՆ ԹԷՖԻ-ՊԱՇԸՐ

Ֆրանսական խումբն այս գիշեր պիտի ներկայացունէ ԺԻԼԷԹ ՏԸ ՆԱՐՊՕՆ (Gillette de Narbonne) մասնակցութեամբ տիկին Սանտրէ Բագաբի։

ՍԻՐՔ-ԹՈՒՐՈՒՆԻԷՌ կը շարունակէ իւր յաջող ու զբօսալի ներկայացումներն ամեն գիշեր։ Պ. ՔԱԶՆԷՕՎ, հռչակաւոր ձեռնածուն եւս ամեն գիշեր կը կատարէ նոր ու շահեկան փորձեր, մասնակցութեամբ քանի մը արուեստակցաց։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՓԱՐԻԶ.—Առեւտրական նախորդ նախարար Պ. Ռէյնալ ի մենամարտ հրաւիրեց զՊ. Տրէնէտուս, որ ամբաստանած էր զինք թէ Պ. Ժոզէֆ Ռէյնաքի հետ մէկտեղ 300,000 ֆր. պահանջած է Քրէտի Ֆօնսիէէն՝ արտօնելու համար Փարիզի քաղաքային նոր երկաթուղւոյն շինութիւնն ի ձեռն յիշեալ հաստատութեան։ Պ. Քրիսթոֆլ, Քրէտի Ֆօնսիէի տնօրէնը, նամակաւ մը կը հերքէ Պ. Տրէնէտուսի ամբաստանութիւնը։ Պ. Տրէնէտուս մենամարտը մերժած ըլլալով, Պ. Ռէյնալ վարկաբեկութեան ամբաստանութեամբ ի դատ պիտի կոչէ զնա։

—Եմտական նախորդ նախարար Պ. Ռուվիէ Երեսփ. Ժողովոյ մէջ ըսած ըլլալով թէ ինք դիպուածաւ ճանչցած էր զՊ. Վլասթօ, յորմէ 50,000 ֆր. ընդունած է քաղաքական նպատակաւ, լրագիրք ոմանք կը պատմեն թէ այս սեղանաւոր և նախորդ նախարարը զիրար վաղուց կը ճանչէին, և 1888ին, երբ Պ. Վլասթօ յիշեալ գումարն յանձնեց Պ. Ռուվիէի, սա Պատուոյ Լէգէոնի սպայի աստիճան տուած է նմա և Քօնթուառ տ'Էսքօնթի դեր-տնօրէն կարգած է։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 19 Դեկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	110 3/8
3 » Փարիզի »	22 75

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ իրիկուն գոց. (Միաց. Դ. Սէրի)	23 28
Բերայի մէջ	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	23 25
Կէս օրին	23 24
Թահվիլաթը Օսմանիյէ երէկ իրիկուն	81 10
» » ժամ 5ին	81 10

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Թուրք Միւն Սէրի	55
» »	30 1/4
» »	23 25

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	5 10
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	8 08
Պանք տը Քօնս.	» »	5 08
Սոս. Շամ է փալոր	» »	4 28
Րէժի	» »	15 32
Թրամուէյ	» »	630
Րումելիի Երկաթուղի	Ֆր.	88
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		74

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	դր.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 38
Անգլիական ոսկի	»	110 14
Մարք (Գերմանական ոսկի)	»	107 20
Իմբէրիալ	»	90 10
Քըրմիզ	»	51 18
Բուլալ Ջէյնաղրամ	»	9 10
Մէճ. արծաթ (տարբ.)	»	107 39
Մանր արծաթ	»	103 10
Մէթալիք	»	96
Թասֆիյէ	»	— —
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 30 Դեկտեմբեր

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 75
» » 4 1/2 %	105 02 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	21 32 1/2
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	466 25
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	423 75
Օսմանեան Երկաթուղի	87 62 1/2
» Րէժիի բաժնեթուղթք	353 75
Պանք Օթօման	574 37 1/2
Քրէտի Լիոնէ	755
Իտալական Ռանթ 5 %	92 52 1/2
Եգիպտական միացեալ	497 50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 12
Օսմանիյէ Օսմանեան քոնսոլիտէ)	363 12 1/2

ԼՕՆՏՈՆ, 30

Անգլ. քոնսոլիտէ	98
Օսմ. » Սէրի Դ.	21 18
» » » Ա.	55
» » » Բ.	30 1/4
» » » Գ.	21 3/8
Օսմ. փոխառութիւն 1871	97 1/4
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	94 1/2
Պանք Օթօման	12 7/8
Այտընի երկաթուղի	19
Գասապայի երկաթուղի	11 1/2
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	98 7/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	103 3/8
Տօմանիալ (փոխառ. Ռոչիլտ)	103 1/2
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 336

ՎԻԷՆՆԱ, 30

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	120 70
» Փարիզի »	47 92
Օսմանեան Րէժիի բաժնեթուղթ	167
» Երկաթուղի	44 50

ՊԵՐԼԻՆ, 30

Օսմանեան Երկաթուղի	88 70
Օսմ. Րէժի	177
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 250
» Փարիզի »	80 65

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

ԲԱՐԻԶ, 30

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 42 1/2
Եգիպտական միացեալ	496 25
Օսմ. քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	21 30
Օսմ. երկաթուղի	— —
Օսմ. Րէժի	353 75
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	467 50
Բրիօրիթէ Թիւրք	423 75
Պանք Օթօման	572 50
Օսմանիյէ	— —

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ՏՕՆ

Տօնն է հանգստեան ու պաշտաման օրեր, ի յիշատակ մեծամեծ դիպաց։ Առաջին տօնը դրախտէն կ'սկսի, վասն զի Աստուած վեց օրուան մէջ աշխարհս ստեղծելէ յետոյ հանգստացաւ եօթներորդ օրն և «Օրհնեաց զօրն եօթներորդ», այսինքն «ջոկեց ու սահմանեց» այդ եօթներորդ օրն իբրեւ օր աստուածային պաշտաման։ Կը թուի թէ հին նահապետք կը պահէին շաբաթն իբր օր հանգստեան։ Նոյ արձակեց տապանէն նախ ագռաւն և յետոյ աղաւնին երեք անգամ, ամեն անգամուն միջոց տալով եօթն օր։ Շաբաթն այնքան ծանօթ էր, որ անապատին մէջ տակաւին Մովսէս ի Սինա չելած՝ Իսրայելացիք չզարմացան երբ Մովսէսէն պատուէր ընդունեցին ուրբաթ օրը կրկին մանանայ պահել յաջորդ օրուան՝ շաբաթի համար։ Եօթնեկի մը եօթներորդ օրը հանգստեան օր ընդունիլ ոչ թէ Հրեայ ազգին, այլ և տեսնուած է ամեն հին ազգաց մէջ, որք Եբրայեցիներէն տեղով ու ցեղով շատ հեռի ու տարբեր էին։

Շաբաթը սուրբ պահելու պատուէրը յիշուեցաւ վերստին ի Սինա և Մովսէս աստուածային չորրորդ պատուէր նշանակեց գրելով ի քարէ տախտակին Տասնաբանեայ. «Յիշեա՛ սրբել զօր շաբաթուն»։ Շաբաթը յանցողներու համար սոսկալի պատիժ սահմանեց Մովսէս, այն է քարկոծելով սպաննել այն մարդն որ կը պղծէ շաբաթը։ Զբօսանք, ճամբորդութիւնք, միանգամայն ո և է գործով զբաղիլ խստիւ արգիլուած էին։ Շաբաթը պահելու պատուէրն այնքան յետոյ, Քրիստոսի ժամանակ, սաստկացաւ, որ Փարիսեցիք չէին ուտեր այն հաւկիթն, եթէ գիտնային թէ այն հաւկիթն հաւն ածած է շաբաթ օրը։ Քահանայք և Ղեւտացիք շաբաթ օրուընէ կ'սկսէին իրենց եօթնօրեայ ծառայութեան կարգն, և նոքա որք աւարտած էին իրենց կարգը, կ'արձակուէին։ Այն օրը քահանայք նոր հացեր կը դնէին Առաջաւորութեան սեղանին վրայ և հիները կ'առնուին։ Այն օրն յատկապէս կը զոհուէին երկու գառնուկներ յողջակէզ, գինիով ու ալիւրով մէկտեղ։ Շաբաթը կը տօնուէր, ուրիշ տօներու պէս երեկոյէ երեկոյ։ Այժմ Հրեայք թէեւ չունին ողջակէզ, այլ սակայն շաբաթի ամեն երեկոյէ մինչեւ յառաւօտ իրենց տուներուն մէջ կը վառեն կանթեղ ի յիշատակ Իսրայելի անապատին մէջ Աստուծմէ առաջնորդութեանն հրեղէն սիւնով ու ամպով։ Ամեն շաբաթ առաւօտ Րաբբին Սինակոկային մէջ առ ժողովուրդն դառնալով Յակոբայ օրհնութիւնն ընթեռնլէ յետոյ՝ բազկատարած կը գոչէ. «Օրհնութիւն ի վերայ Իսրայելի, զի այսօր շաբաթ Տեառն է.» Յայնժամ ուրիշ մը կը պատասխանէ, իբր թէ ժողովրդեան բերնէն. «Շաբաթի փառքը յայնժամ է, երբ գայ Նա (Մեսիայն), Իսրայելի յոյսն ու ակնկալութիւնը»։ Յետոյ Րաբբիք կ'երգեն այն Սաղմոս որ կը վերաբերի Մեսիայի գալստեան։

Այլ շաբաթն որ ի սկզբան հաստատուեցաւ Եդեմական դրախտին մէջ եւ միւսանգամ՝ հրամայուեցաւ ի Սինա, ուր ուրեմն փոխուեցաւ միաշաբաթի օրուան, որ է կիւրակէ. հանգստեան օրն ի հնումն յուշարար էր աշխարհի արարչութեան, մինչ արդի հանգստեան օրն յուշարար է քան զայն մեծագոյն մէկ դէպքի, այսինքն աշխարհի փրկութեան դէպքին, որ կատարեցաւ յարութեամբն Քրիստոսի, վասն զի շաբաթն յաջորդ օրը Քրիստոս յարութիւն առաւ, Նաեւ նոյն օրը՝ եօթնեկին առաջին օրը տէր Յիսուս երեւցաւ իւր աշակերտներուն և յաջորդ եօթնեկին նոյն օրը իր աշակերտաց վերստին երեւելով ինքզինքը յայտնեց Թովմայի։ Աշակերտք և հաւատացեալք սոյն օրը սովոր էին ժողովիլ յաղօթս, աղքատներուն համար հանգանակութիւն ընել և կատարել տէրունական ընթրիքը։ Կիւրակի անունը, որ յունարէն բառ է և կը նշանակէ տէրունի օր, կանուխէն գործածական էր, մինչ զի Յովհաննէս առաքեալ զայն կը յիշատակէ յանուանէ իւր Յայտնութեան գրքին մէջ։

Կիւրակի պահելու սովորութիւնն այնքան ծանօթ էր, որ քրիստոնէութեան հակառակողներն իրենց ձերբակալած քրիստոնեէն սովոր էին հարցանել․ «Կիրակի կը պահե՞ս»։ Քրիստոնեայն կը պատասխանէր իսկոյն․ «Քրիստոնեայ եմ, չեմ կրնար չպահել այն օրը»։ Յուստինոս Վկայ կը գրէ․ «Տէրունական օրը բոլոր քրիստոնեայք թէ գիւղերու եւ թէ քաղաքներու մէջ կը հաւաքուին տեղ մը, վասն զի այն օրն է օր յարութեան Տեառն մերոյ, և յետոյ կ'ընթեռնուն առաքելոց և մարգարէից գրուածները, զորս կը մեկնէ երէցը պատուիրելով պահել այն ամեն պատուէրներն որք են ի շինութիւն հոգւոց։ Հոն միաբերան կ'աղօթեն, գումարներ կը հանգանակուին որպէսզի բաշխուին որբոց և այրեաց ու աղքատաց, և վերջապէս կը կատարեն տէրունական ընթրիքը»։ Ահա այսպէս էին քրիստոնեայք և կը շարունակէին Առաքելոց գործը․ Ա․ Կորնթ․ ԺԶ․ 2։

Կիրակին ուրեմն պահել պէտք է պաշտելով զԱստուած հրապարակաւ, ժամերգութեանց մասնակցելով և առանձինն աղօթելով։ Այս օրուան բոլոր ժամերուն մէջ հայ-քրիստոնեայն զբաղելու է միայն հոգեւորով, այսինքն Աստուծոյ փառքն ու սէրը յիշելով, զհետ լինել առաքինութեան և չգործել ամենեւին ո և է գործ մարմնաւոր, վասնզի գիտնալ պէտք է թէ այս հանգստեան օրն՝ է նշանակ միանգամայն այն յաւիտենական շաբաթուն, որ կայ յերկինս, ուր մարդիկ յաւիտենապէս պիտի վայելեն յաւիտենակա՛ն հանգիստ։

ՆԱՀԱՊԵՏ

ԴՈՒՐԵԱՆ

ՔՍԱՆ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

Իսկիւտարու Ընթերցասիրաց ընկերութիւնն 1872ին Պետրոս Դուրեանի գրութիւններն հաւաքելով կ'ուզէ հրատարակել․ փորձերու սրբագրութիւնները կը յանձնուին Սիմոն էֆ. Ֆէլէկեանի և հանգուցեալ Յակոբ Պարոնեանի․ առաջինը կ'առանձնէ ոտանաւորներն և երկրորդը՝ թատերգութիւններն։

Ընկերութիւնն հրատարակիչ մասնախումբ մը կը կարգէ, որոյ գանձապահը կը լինի Բեդրոս էֆ․ Խաժերեան․ սա կ'ստորագրէ բաժանորդագրութեան ընկալագրերն, օժանդակներ կը տեղան աստ և անդ, յորոց հանգուցեալ Պօղոս Դերվիշեան մէկ գիշերուան մէջ 25 ընկալագիր կը ծախէ, իւրաքանչիւրը 20 ղրուշի։ Քիչ ժամանակէն մեծ թուով ընկալագրեր կ'սպառին, զի ամէն ոք սիրայօժար կը մասնակցի Դուրեանի Տաղերը կարդալու անյագ տենչով, անոր զոր՝ մահուանէն դեռ տարի մ'առաջ, հայ երիտասարդութիւնը չէր ճանչնար և Օր—էլի խմբագիրն իր թերթին մէջ կը գրէր Նորընտիր Պատրիարքին ուղղեալ Ձօնի մ'առթիւ․ «Շատեր սոյն Ձօնին ոգւոյն ու լեզուին վրայ հետաքրքրութիւն ընելով մեզ կը հարցնեն թէ ով է այս Պ․ Պ․ Դուրեան, ուստի համառօտիւ ճանչցնենք զինքն ազգին։»

Փօռմներն Արամեան տպարանէն կ'ելնէին հետզհետէ, բայց երէց եղբայրն, Յարութիւն Դուրեան, երբեմն օգնական խմբագիր [illegible] և [illegible], կը գայրանայ, զի իւր եղբօր գրածները փոփոխութիւն կրած էին, ուստի բողոք մը կ'ուղղէ ընկերութեան, յետ այնորիկ սրբագրութիւնները կ'ընդհատին և յաջորդ փօրմներն ըստ բնագրին կը շարունակուին տպագրուիլ։

Պետրոս Դուրեանի կենսագրութիւնն աւելի հետաքրքրական և աւելի ճոխ ընելու համար երբ խուզարկութիւններս կը շարունակէի, ահա այդ բողոքին բնագիրը գայ, զոր կը յղեմ Արեւելքի խմբագրութեան ի հրատարակութիւն։

ԲԱՐՍԵՂ ԷՔՍԷՐՃԵԱՆ

ՊԱՏՃԷՆ ԲՈՂՈՔԻՆ

Մի քանի շաբաթէ ի վեր լուր կայ թէ Պետրոս Դուրեանի երկասիրութեանց մէջ Հրատարակիչ մասնաժողովոյ կողմանէ հեղինակին ոգւոյն և ճաշակին հակառակ սրբագրութիւնք և փոփոխութիւնք ներմուծուած են․ առաջին անգամ սոյն տարաձայնութիւնք ինձ անհաւատալի թուեցան և սաչափ միայն կը համարձակէի հաւատալ թէ, թերեւս սոյն երկասիրութեանց մէջ տառասխալներ սպրդած ըլլան, որ հեղինակ մը իւր կենդանութեանը եթէ տպագրել ուզէ, հարկաւ ուշադիր կ'ըլլայ։ Իսկիւտարի ընթերցասիրաց ընկերութիւնը հեղինակին երկասիրութիւնքը հրատարակելու փափաքն ցոյց տուաւ․ ես ալ հաւանութիւն տուի, և հաւաքած գրութիւնքը Պ. Գէորգ Ջօպանեանի անձնական ստորագրութեամբն նորա յանձնեցի։ Հանգուցելոյն թաղմանէն ութ օր ետքը ընկերութիւնն յիւր ընթերցարան գումարում մ'ըրաւ, ուր ներկայ չգտնուեցայ բանաւոր պատճառաւ մը։

Այս ժողովն 14 անդամներէ բաղկացեալ մասնաժողով մ'ընտրեց երկասիրութեանց հրատարակմանը ձեռնարկելու նպատակաւ, յետոյ մասնաժողովոյ առաջին նիստերուն մէջ իբր թէ հեղինակին թերութիւնքն նկատուելով անդամներէն մէկուն կողմանէ, նոյն գործոց սրբագրութեամբ և կամ առանց սրբագրութեան հրատարակմանը առաջարկութիւն մ'եղեր է․ և սորա անդամներէն ոմանք սրբագրութեան կէտին ընդդիմացեր և ոմանք ալ հաւանութիւն են տուեր։

Մասնաժողովոյ սոյն անհամաձայնութիւնն ի նկատի չունենալով կը հարցնեմ Մասնաժողովոյ թէ քանի որ ես միայն Պ. Գ. Ջօպանեանի՝ Պ. Դուրեանի գրութիւնքը կը յանձնեմ, ի՞նչ իրաւամբ մասնաժողովն սոյն գրութիւնքն սրբագրելու կը ձեռնարկէ առանց նախապէս իմ կամքն հարցնելու, կամք մի, որ նոյն իսկ հեղինակին կամքն է, որ եթէ հեղինակն սոյն կամքը ունենալու ըլլան մինչեւ գերեզման խիղճս գիս պիտի տանջէ, և լաւ է բատ իւս գործերն չհրատարակուիլ քան թէ այնպիսի անուանարկութեամբ ի լոյս գալ, որ մինչեւ հիմա օրինակն և ոչ իսկ տեսնուած է․ արդեօք Գաղղիոյ առաջին բանաստեղծ Վիքթոր Հիւկոյի առաջին գործոց խալութիւնը վերջին հռչակաւոր երկասիրութեանց արա՞տ կը բերէ․ բնա՛ւ երբեք․ միայն սա յայտնի է թէ հեղինակն մեռնելէն վերջը ուրիշ գրագէտ մը նորա գործերն հրատարակելու ձեռնարկէ լոկ մութ և անհասկնալի բառերու ծանօթութեամբ մը, ինչպէս որ օրինակն կը տեսնեմք որ շատ հեղինակներ իրենց գրուածոց մութ և անիմաստ գրուածոցը համար կը քննադատուին․ եթէ Պետրոս Դուրեանի գրուածքն ալ քննադատութեան արժանի կէտեր կը պարունակեն, թո՛ղ քննադատուին․ արդէն քննադատութեան ասպարէզն բաց է, թող որ ծաղկահասակ բանաստեղծն իւր գրուածոց պարզութեամբն յերեւան գայ․ ի՞նչպէս լաւ է, Պ. Դուրեանի գրուածոց մէջ մասնաժողովոյ մի քանի անդամոց կողմանէ անիմաստ եւ մութ նկատուած տողերն, ուրիշ գրագէտներու պարզ եւ հասկնալի կերեւան։ Ընկերութեանս անհունս երախտապարտ կը գտնուէի (ինչպէս յուղարկաւորութեան հանդէսին համար եմ) եթէ Պ. Դուրեանի երկասիրութիւնը իւր բնագրին պէս ամբողջապէս հրատարակուէր․ իսկ գալով սոյն անիրաւ ձեռնարկութեան՝ կը բողոքեմ, վասնզի զինքն մինչեւ հիմա Պ. Դուրեանի երկասիրութեանց հրատարակիչ կը ճանչնայի, և ոչ թէ սրբագրիչ․ բաց աստի մասնաժողովոյ Ատենապետ Պ. Գէորգ Ջօպանեան հակառակութեան մէջ կը գտնուի․ փետր․ 11 Թուականաւ լրագրաց մէջ հրատարակած մէկ ծանուցագրովն, ուր ինքն զՊ. Դուրեան Պէշիկթաշլեանի արժանաւոր յաջորդը կ'անուանէ, և յետոյ կ'ելնէ հեղինակն անուանարկելու խորհուրդ մը կը յղանայ։

Վերջին խօսքս սա է որ, մինչեւ հիմա տպուած թերթերն, որոց մէջ հեղինակին ոգւոյ և ճաշակին հակառակ սրբագրութիւնք մտած են, նորէն տպագրուին, և ասկէ վերջն ալ մասնաժողովոյ անհասկնալի կէտերն ծանօթութեամբ միայն բաւականանալով շարունակուի, ապա թէ ոչ բնագիրքս ետ տրուին։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԴՈՒՐԵԱՆ (*)

1872 Ապրիլ 2, Իսկիւտար

Գաւառական լուրեր

ԵԴԵՍԻԱ, 2 դեկտ․

Քաղաքիս Վեհմ. կառավարիչն իւր պաշտօնական ուղեկցաց հետ հոս վերադարձաւ Սրուճէն, ուր կը գտնուէր Համիտիյէ հեծելագունդերու կազմութեան գործին մղում տալու համար։

Շէյխանլը աշիրէթէն գրուած ձիաւորաց ջոկատներն՝ անցեալ շաբթու հանդիսաւոր մուտքով քաղաքս ժամանեցին, ուր իրենց հաւաքական լուսանկարն առնուելով կը վերադառնան իրենց տեղերը։

—Նախընթաց ամսոյ մէջ տեղական կառավարութեան մատուցեալ Թագրիրի մը հետեւանօք՝ կառավարական ձեռնհաս պաշտօնէութիւնը քանի մը օր առաջ եկաւ ըստ օրինի նախապէս քննութեան առնուլ Ս. Աստուածածնի գաւթին հարաւակողման այն գետինը, ուր հայք մտադիր են յառաջիկային կառուցանել յարմար մեթոտով վարժարան մը։

Կատարուած քննութեան վրայ քաղաքիս Վարչական ժողովն արդէն պատրաստած է պարտուպատշաճ տեղեկագիրն, որ այս անգամ կը ղրկուի նահանգային կառավարութեան ի Հալէպ, ուր պէտք եղած ձեւակերպութիւնները ի գործ դրուելէն յետոյ՝ դիմում պիտի լինի կեդր. կառավարութեան, շինութիւնն արտօնող Կայսերական հրամանի ստացման համար։

Սոյն վարժարանի շէնքը՝ երկյարկ, պիտի ունենայ 60 կանգուն երկարութիւն, 18 կանգուն լայնութիւն և նոյնչափ բարձրութիւն։

Շինութեանց ծախք ենթադրուած է տեղւոյս համար, ուր համեմատաբար աժան են օրչէք և շինուածանիւթք, 600 օսմանեան լիրա։

Ոչ միայն այս տեսակ շէնքի մը կառուցման, այլ և կարծենք, առաւելապէս անոր բարոյական մատակարարութեան համար հարկ եղած արժանաւոր զոհողութեանց կ'սպասուի իրաւամբ, զի Եդեսիաբնակ հայք՝ իրենց նիւթական կացութենէն չըսպասուած ատրիճան վճարող եղած են ցարդ եկեղեցւոյ, վանքի, Ջրուղեաց և այլ բարեպաշտական նպատակներու համար․ բայց հարկ է խոստովանիլ՝ թէ մինչեւ ցարդ մեծ՝ ոչ, իսկ միջակ զոհողութիւններ ըրած ունին յանուն կրթական ամենակարեւոր պահանջմանց, թէեւ զիրենք առ այս յորդորող քարոզներ չեն պակսած։

Թէեւ ցաւալի՝ բայց վերջապէս իրականութիւնն այն է որ՝ դեռ ի մեզ՝ յանուն դպրոցի եղած ո՛ր և իցէ կտակի խօսքը լսուած չկայ։

Մաղթենք որ մտադրեալ նոր վարժարանի շինութեան խորհուրդը շարժառիթ լինի դպրոցական գործոց մասին մեր ազգակցաց Մօրփէոսի գոգն ընկղմած մտքերը սթափեցնելու։

—Վերջերս քաղաքէս ի Կ. Պոլիս մեկնեցաւ երիտասարդ մը, Պ. Մուօֆար Ս. Յակոբեան, կայսեր. կառավարութեան կողմէ Չիքագոյի ցուցահանդէսին մասնակցութեան համար կարգեալ Յանձնաժողովոյն մատուցանելու նպատակաւ քանի մը կտոր տեղական տաւուն կտաւի վրայ բանուած տպածոյներ, որոց պատրաստութեան համար գրեթէ երկու տարիէն աւելի է որ կը տքնէր։

Աւասիկ, ամփոփ ծանօթութիւն մը անոնց գլխաւորներէ մէկ քանիին պարզած տեսարաններուն նկատմամբ։

Ա. Արարածապատում փարագոյր մը, որոյ մակերեսին վրայ պատշաճ կարգաւ դասաւորուած են հետեւեալ պատկերք․ Հայր Աստուած, Որդի, և Հոգին սուրբ․ Ադամայ կողէն Եւայի ստեղծումը, Ադամայ պատրումն Եւայէն, Նախածնողաց դրախտէն արտաքսումը, Գաբրիէլի աւետիսըն առ կոյս Մարիամ, Ծնունդ Յիսուսի, Երկրպագութիւն մոգուց, Մանուկ Յիսուսի երեւումն ի տաճարին. Յիսուսի մկրտութիւնն ի Յորդանան, Յիսուս ծովուն վրայ ձեռքը Պետրոսի կը կարկառէ, Յիսուս քահանայապետին առաջ, Յիսուս Պիղատոսի առաջ, Խաչելութիւն, Յարութիւն, Համբարձութիւն առաքելոց ի Վերնատան ; Տեսիլ Յովհաննու (եօթնագլուխ վիշապ, ոսկի աշտանակք եւ դժոխք) արքայութիւն։

Բ. Հայր Աբրահամու ծովակը, այցելու մը որ կեր կը բաշխէ ձկանց, ուրիշ այցելու մը, որ կը լուացուի, ծովակին առընթերակից դպրոցը, հնաւուրց աշտարակ մը, (Թորոս Կիւրապաղատի շինել տուած աշտարակաց մին լինել կը կարծուի, որոյ գագաթը թառած է արագիլներու ընտանիք մը․) Նոճիք և վայելչակազմ Մինարէն, զոր Ահմէտ փաշայի յանձնարարութեամբ շինած է Մահմար Փանոս, հայազգի ճարտարապետն, (որոց՝ ուրիշ առթիւ ակնարկած ենք «Արեւելք»ի 2589 թուով։)

Գ. Նոյն ծովակը՝ հարաւակողմէն նկարուած, առընթերակից Ըզզուանիյէ մզկիթը, ծովակին մօտերէն քանի մը տարի առաջ հանուած Թարայի պատկերը, (զորմէ գրած ենք ժամանակին «Մասիս» Օրաթերթի մէջ։) Նկարք՝ քանի մը տարի առաջ արքունի զօրանոցին և մեր խանի մօտերէն և անցեալ տարի՝ քաղաքիս արեւմտեան պարսպի տակէն գտնուած մոզայիք և վիմաքանդակ պատկերաց (որոց մասին եւս իրենց ժամանակին գրուած է «Արեւելք»ի մէջ։)

Ֆռանսացւոց կողմէ Ամերիկացւոց նուիրեալ արձանն։

Թէեւ մասնագէտի մը ձեռնհասութիւնը չունինք, բայց վերոյիշեալ աշխատութիւնները աչքէ անցունելէ յետոյ, մեր խոնարհ դատումով կը կարծենք գիտնալ թէ գնահատման արժանի են նոյն տպածոյներ, ո՛չ միայն իբրեւ արդիւնք երկարաժամանակեայ տքնութեանց, այլեւ իբրեւ առանձնայատկութիւն ունեցող նմոյշներ տեղական արտադրութեանց։ Ուստի, յաջողութիւն կը մաղթենք մեր աշխատասէր երիտասարդին։

Գ. Կ. Ո.

(*) Յարութիւն Դուրեան, երէցագոյն եղբայրն է Պետրոս Դուրեանի, որ մեռած է յետ մահուան դժբաղդ բանաստեղծին։

ՀԻՆ ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐԻ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

ՈՐՍ

Որսի ելաւ մի ասպետ,
Բաւականներ շատ էին հետ․
Անցաւ դաշտեր, անտառներ
Իւր որսալով երէներ։

Թափառական ահեակ, աջ,
Ձորերու մէջ զով, կանաչ,
Տեսնելով մի աւարկայ,
Կարծեց հեռուստ թէ որս կայ։

Հրացան պարպեց, բայց աւա՜ղ,
Ձայն մի լրսեց շատ նրւաղ,
Ու դողալով, ապիկար,
Վազեց ուստի ձայն կուգար։

Տեսաւ կին մի յուսահատ,
Դողդողագին ու գունատ
Որ տըրտմագին մեղմիկ, հեզ,
«Ի՞նչ վախ տուիր, եկու տես․․․»։

Ինձ ցաւ մեծ է, Տիկի՛ն իմ,
Որ այսչափ զէշ սխալիմ,
Ես կարծեցի, այլայլած,
Թէ ուրիշ ես արարած։

Իմ հաշտ բախտէս՝ անվրդաս
Դու վտանգէն կը մնաս․
Սակայն, Տի՛կին, հաւատա՛,
Վիրաւոր ես եմ հիմայ։

ՇԻԼԼԷՐ

* * *

ԺԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ջուր արշալոյս
Կ'աւետէ լոյս
Եւ օր յարմար
Սիրոյ համար։

Ես, եռալով
Քու փափաքով
Գիշեր կուզեմ
Որ քեզ տեսնեմ։

Արշալուսին
Կը յաջորդին
Երկին մաքուր
Արեւ ու հուր։

Սէրն է արթուն
Եւ ես, անքուն,
Գիշեր կ'ուզեմ
Որ քեզ տեսնեմ։

Ժամ զուարթարար
Մի յեղյանար,
Թեթեւ վազէ,
Անոյշ բոպէ։

Ահա օր մի
Լինի տարի,
Երբ մութ կ'ուզեմ
Որ քեզ տեսնեմ։

Եկաւ գիշեր
Ես չեմ յիշեր
Վշտակ ու ցաւ․
Ամէնն անցաւ։

Սիրտ իմ հիմայ
Կը դողդողայ․․․
Մութ է, կ'ուզեմ
Որ քեզ տեսնեմ։

ՄԱՏԱՄ ՏԸՊՈՐՏ ՎԱԼՄՕՐ

Թարգմ․ Դ. ՕՇԻԵԱՆ

8 Փետր․ 1849

ԴԱՂՑՆԻ ՄՆԱՑԱԾ ՈՃԻՐ ՄԸ

18․․․ի մայիսի առաւօտ մը Պուրպուզըր - Տէրէի կողմը գտնուած ամարանոցի մը պարտէզին աւազանին մէջ դիակ մը կը գտնուի։ Տնեցիք, անգլիացի բազմանդամ ընտանիք մը, սարսափահար կը տեսնեն թէ իրենց սիրական Մինիին էր այդ դիակը։

Ոճրագործ մը անխնայ կերպով կատարած էր իւր գործը, Մինիի գլուխը ջախջախուած և մարմինը յօշոտուած էր։

Պ. Ուիլըըմ, ընտանեաց պետը, վշտահար և սրտաբեկ տղու մը պէս կուլար, տիկին Ուիլըըմ եւս ինչպէս նաեւ ընտանեաց միւս անդամները աղեկտուր լաց ու կոծով կը թնդացնէին պարտէզը։

Բայց «ո՞ւր է Պօպ» (ընտանեաց ուրիշ մէկ անդամը), հարցումը յանկարծ կը լըսուի գրեթէ ամենուն բերնէն, այո՛, ո՞ւր է Պօպ, այն խեղկատակ Պօպը, որ ընտանեաց զուարճալիքն էր։

Խմբովին տունէն ներս կը մտնեն ու կ'սկսին փնտռել զՊօպ․ ննջասենեակը, հիւրանոցը, խոհանոցը, վերջապէս տունին ամեն կողմը խուզարկելէ վերջ դուրս կ'ելնեն ու պարտէզին չորս կողմը կ'որոնեն, բայց առանց արդիւնքի․ Պօպի այս յանկարծական բացակայութիւնը ոճրին հեղինակին ինքն ըլլալը մասամբ կը հաստատէ։

Պ. Ուիլըըմ, չուզելով ժամանակ կորսնցնել, և մտածելով որ Պօպ, եթէ ոճրին հեղինակն ըլլալով փախած էր՝ չէր կրնար շատ հեռուն ըլլալ, իւր ծառաներէն երկուքը միասին առնելով անմիջապէս դուրս կը նետուի ու Բէքմէզ Թարլասի կողմը կ'սկսի վազել։

«Այս կողմէն, այն կողմէն, դէպ ի ձախ, դուն ալ Ճագ դէպ ի աջ վազէ» հրամաններ կուտար իւր ծառայից․ ոչ ո՛ք։

Մէկ ժամուան տաժանելի վազքէ մը վերջ երբ իրար կուգան, Պ. Ուիլըըմ վըհատելով կուզէ վերջ տալ խուզարկութեան և արդէն վերադառնալու վրայ էին, երբ Ճագ գրեթէ 200 մեթր հեռաւորութեամբ ծառի մը տակ կը նշմարէ զՊօպ, որ երեսը անդին դարձուցած նստած էր։

«Ցառա՛», կը գոչէ Պ. Ուիլըըմ։

Պ. Ուիլըըմի աղաղակէն Պօպ, ընդոստ վեր կը ցատկէ, հոտն կը դառնայ ու տեսնելով որ զինք կը հալածեն, կ'սկսի փախչիլ։

Պ. Ուիլըըմ եւ իւր ծառայք, խրախուսեալ իրենց այս գիւտէն, ամբողջ ոյժերնին ժողվելով արագաքայլ կը հալածեն զՊօպ, և արդէն 50 մեթրի չափ մօտեցած էին անոր, երբ յանկարծ Պօպ, ընթացքը փոխելով՝ դէպ ի Խալադիկ ծովը կը յառաջանայ։

Պօպ աքանչելի լողորդ մ'էր։

Պ. Ուիլըըմ կը գուշակէ Պօպի դիտաւորութիւնը․ եւ քաջ գիտնալով անոր քաջ լողորդ մ'ըլլալը, կը վհատի, և արդէն ոճրագործն ալ ջուրին մէջ յառաջացած էր, բաւական բացը երթալէ վերջ, ուրկէ անդին ալ ջուրը խորունկ էր, Պօպ կսկսի լողալ։ Ուիլըըմ զայս տեսնելով շնչասպառ կը վազէ Եօզուրթճու Չէշմէսի, ուրկէ նաւակ մը վարձելով միայնակ կը թիավարէ ու կը հասնի Պօպի ետեւէն բայց շատ ուշ․․․․ զի այս վերջինը բոլորովին ուժաթափ կը խորասուզէր ու այսպէսով իւր արդար պատիժը կը կրէր։

Եզերքը կայնող Ճագ և միւս ծառայն ապշած կը դիտեն ծովուն վրայի անցքը։ Հուսկ յետոյ Պ. Ուիլըըմ եզերքին մօտենալով և ծառաները նաւակին մէջ առնելով կը փութայ Պօպի խեղդուած տեղը ու 1—2 ժամուան չարաչար ջանքերէ վերջ կը յաջողի ծովէն հանել դիակը։

Նաւակը ծովեզերքը տանելով ծառայք դիակը կը չալկեն ու տուն կը տանին։ Պ. Ուիլըըմ ալ նաւակը տիրոջը յանձնելով կը փութայ դէպ ի տուն։

Լաց ու կոծերու, աղաղակներու մէջտեղ կը թաղեն զՊօպ եւ զՄինի, (որ այս շփոթութեանց ատեն աւազանին մէջ մնացած էր) քովէ քով պարտէզին մէկ անկիւնը, չուզելով ուրիշին իմացնել ու խնդիր յարուցանել, գաղտնի կը պահեն խնդիրը։

Անոնց գերեզմանին վրայ փոքր վարդատունկ մը կը տնկեն իբրեւ տապանաքար, որ մինչեւ այսօր կը կենայ։

Այդ դէպքէն ի վեր ամարանոցը ամայի մնացած է։

Մոռցայ ըսելու թէ Մինի՝ սիրուն և աղուոր կատու մըն էր, իսկ Պօպ՝ պատուական որսի շուն մը։

Գատըգիւղ, ՊԵՏԻԿ

ԳԹԱՍԻՐՏ ԱՂՋԻԿԸ

Հիւսիսային ցուրտ քամին սառնամանեաց ովկիանին խորերէն կ'արձակէր մարախի նման ձեան խոշոր հատիկներ․ հողմը՝ նման շան ոռնումին՝ կը սուրար, և արդէն ձեան ճերմակ սաւան մը ծածկած էր ամբողջ գետինը։ Հարուստը՝ իր ընտանեաց գոգին մէջ կը բերկրէր և ուրախութիւն միայն կը զգար․ անոր մանկիկը պատուհանը նստած՝ հրճուելով կը դիտէր անցորդները, որք սայթաքելով ձեան մէջ հազիւ կարող կը լինէին անցնիլ այդ ձիւնեղէն պողոտայէն։ Աղքատ մը վերարկուին օձիքը վեր առած և ձեռքերը խաչաձեւ իրարու վրայ դրած, սա եւս կը դիտէր ձիւնը և գոգցես իւր գունաթափ շրթանց վրայ դողդոջանաց ձայներ կը բարձրանային բնութեան դառնութեան և անգթութեան դէմ, զի ցուրտը պատուհանաց մէն մի կողմէն ներս կը թափանցէր, և ձիւնն եւս կը համարձակէր կաթիլ կաթիլ տեղալ աղքատին վերարկուին վրայ, վայրկեան մը իսկ թոյլ չտալով որ հանգարտ շունչ առնէ։ Վերջապէս շատ ուրախաւէտ էր այս եղանակը հարուստին և յոյժ դառնագոյն՝ աղքատին համար որ գոգցես չէր համարձակէր տրտունջ մ'ընել առ Բարձրեալն։

Այս միջոցին ճամբուն վրայ երեւցաւ մուրացիկ մը՝ պատառատուն և կարկտած զգեստով, ուսէն կախուած բաւական մեծ տոպրակ մը և ցուրտէն ընդարմացած ձեռքըն՝ հաստ գաւազան մը, որոյ միջոցաւ միայն կարող էր քալել․ մօրուքը անյարգար վիճակի մէջ և գլուխը բակեղի նման մեծ թաշկինակ մը քանի մը անգամ փաթթած էր․ վերջապէս արգահատելի կերպարանք մը ունէր համակ և գոգցես բնութիւնն եւեթ կարգահատէր խեղճին վրայ մռնչելով և արցունք թափելով․ մուրացիկ մ'էր՝ զուրկ ընտանեկան հոգածութենէ, մայրական գգուանքէ և օրական հացէ․ ձեռն ի մուր կը շրջէր ոտքերը կիթոտած, տան դռները բախելով։ Բայց հարուստը կը վարանէր վար իջնել և պատառ մը հաց տալ խեղճին, որուն բերնէն հազար և մէկ տեսակ աղօթքներ կը տեղային ի բարօրութիւն համայն մարդկան, ի պայծառութիւն տանց և յաղթութիւն մահուան անագորոյն ճիրաններէն։ Այսպէս, աղքատը ծովուն ալիքներուն մատնուած նաւակի նման կը յածէր ձեռնունայն, ոչ ոք պատառ մը հաց կուտար անոր ո՛չ հարուստը, ո՛չ աղքատը, ո՛չ մանուկը, ո՛չ ոք։

Տասնեւվեց տարեկան աղջիկ մը, գեղանի ու գթասիրտ, առաւօտուն կանուխ մուրացիկին ձայնը լսելով՝ տան մէջ մարդու չհամարձակելով բան մ'ըսել, դեռ մարդ չարթնցած ելաւ կամաց անկողնէն, բոկոտն, շրջազգեստ մը միայն հագած, մազերն ուսերուն վրայ ցանուցիր, ամենեւին չմտածելով մուրացիկէն, բացաւ դուռը, ներս կանչեց մուրացիկը, կրակ շինեց, կերակուր տաքցուց, լաւ մը կերակրեց աղքատը և ըստ իւր կարողութեան ստակ տալով անոր, ազատեց զայն այդ օրուան դժնդակ ցուրտէն, և թոյլ չտուաւ որ գէթ քանի մը օր ձեռն ի մուր կարկառէ այդ սառնաշունչ եղանակին մէջ, խնդրելով Աստուծմէ որ իրեն պէս գթասիրտ աղջկան մը խնամոց յանձնէ միշտ կարօտեալ թշուառները։

Սամաթիա ՄԻՀՐԱՆ Գ. ՋԻԹՃԵԱՆ

ՀԱՆԵԼՈՒԿԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

Արեւելքի երէկի թուով առաջարկուած հանելուկին լուծումն ղրկած են 42 անձինք, որոց 7ը տիկնայք և օրիորդք։ Այդ 42 անձանց մէջէն 4ը միայն գտած են ճիշտ լուծումն, որք են՝ Պ. Պ. Կարապետ Պարտիզպանեան, Տիրան Կարապետեան, Ժիրայր Էլիկիւզէլեան և Պետրոս Կարմիրեան։

Հանելուկն էր հետեւեալը․

Ի՞նչ է այն առանց որոյ սեղան չպատրաստուիր։

Լուծում

Սեղան պատրաստելու համար անպատճառ մարդկային ձեռք մը պէտք է։

Պ. Կ. Պարտիզպանեան, որ ճիշդ լուծումը գտնողներուն մէջ առաջնութիւն ունի, կը ստանայ խոստացուած նուէրը։

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Գաղղիացի մը աչքին մէկը կոյր ըլլալուն, շինծու աչք կը գործածէր, բայց պառկած ատեն կը հանէր և իր ծառային կուտար որպէսզի պահէ։ Ծառայ մը որ նոր եկած էր, առաջին անգամ կեղծ աչքը առնելէ վերջ քովը կ'սպասէ, — տէրը կը հարցնէ․

—Ինչո՞ւ կ'սպասես․

Ծառան — Միթէ միւս աչքերնիդ ալ չպի՞տի տաք։

* * *

Խիստ գէր մարդ մը Իսկիւտարէն քալելով Սէլամսըզ թաղին կողմէն դէպ ի Պաղլար Պաշի կ'երթար։ Չափազանց յոգնած ըլլալով այլ եւս անկարող էր ճամբան շարունակել։ Ուստի նպարավաճառի մը խանութ կը մտնէ․ նպարավաճառը կարծելով թէ մեր պարոնը բան մը պիտի գնէ — ի՞նչ պիտի առնէք—հարցման մեր յոգնած պարոնը — «շունչ պիտի առնեմ, շունչ» կը պատասխանէ․

* * *

Անուանի երաժիշտ Պ. Ջօրջ ճամբան երթալու ատեն, խանութի մը ապակին կը կոտրէ, ու կը հարցնէ․

—Քանի՞ ֆրանք է։

—Կէս ֆրանք։

Պ. Ջօրջ ֆրանքնոց մը տալով մնացորդը կը պահանջէ։

Խանութպանը — Մանր ստակ չունիմ, քիչ մը սպասեցէք որպէս զի մնացորդը տամ։

Ջօրջ — Ոչ, պէտք չէ ըսելով, ապակի մը եւս կը կոտրէ ու կը մեկնի։

Գ——ը

ՑՈՒՆՔ ԵՒ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Մարդկային ցեղին համար զմայլումը յոգնութիւն մ'է։

—Մարդ կասկածիլ սորվելու համար դասատուի պէտք չ'ունի։

—Առանց սիրոյ կին մը՝ անգործ մարդու մը հաւասար է։

—Բարեպաշտութիւնը այնպիսի գերագոյն իմաստութիւն մ'է, որ բոլոր միւս իմաստութիւնները կը գերազանցէ․ տեսակ մը հանճար է այն որ միտքը կը բարձրացնէ․ այն որ բարեպաշտ չ'է, չը կրնար խոհուն ըլլալ։

—Ամէն պարագայի մէջ լաւագոյն է ջանալ յետինը չըլլալու քան թէ ջանալ առաջինն ըլլալու։

—Տկար միտք մը խոշորացոյց մ'է որ աննշան բաները կը մեծցնէ, բայց մեծ բաները չը կրնար ըմբռնել։ Տ. Զ.

ԼԱՆՕԼԻՆ
ՔՐԻՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ
ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ այրուածոց կեղեւուածներու։
ԳԵՐԱԶԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, և գոյնի պահպանման։
ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւնբերութեանց։

Կը վաճառուի ամեն դեղարաններու եւ դեղօրէից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ։

Գործակալ եւ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս
Մ. Ս. ՖՐԷՑԱԼԽ
Կալաթա, Մերթեպանի փողոց, Գըլածեան-խան։

ՆԱԽԱԶԴ
ՎԱՐԺԱՊԵ՛ՏՔ ԵՒ ՎԱՐԺՈՒՀԻՔ
Ձեր աշակերտաց ի՞նչ նուէր տալ կ'ուզէք
ԿԱՂԱՆԴԻ ԱՌԹԻՒ

Ոսկեզօծ եւ բարոյալից գի՞րք մը, օրացո՞յց մը, պատկերաց հաւաքածո՞յ մը, սիրուն կազմա՞ծ մը, ոսկեփետուր գրի՞չ մը, ներկատո՞ւփ մը կարկինի տուփ, գեղեցիկ զմելի՞ մը, խաղալի՞կ մը, զբօսական առարկա՞յ մը, քարտէ՞զ մը, ամպա՞ մը, զարդարուն յուշատետրի՞կ մը, նկարակերտ ալպո՞մ մը, անշուշտ ասոնցմէ մին, բայց ո՞րը․

Դրեցէք մեզ օր առաջ, եւ եթէ կը վարանիք որոշում մը տալու, ընտրութիւնը թողէք մեր ճաշակին․ միայն ծանուցէք թէ քանի՞նոց բան մ'է ուզածնիդ եւ շուտ մը կը ղրկուին ձեր ուզած առարկայք։

Մեր հասցէն է, ինչպէս գիտէք, Ս. Դաւիթեան, Դագասէր խան, Պահճէ Գաբու, Կ. Պոլիս։

345 4—8

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
Ղ. Փ. ՋՈՐՈՒՐԵԱՆ
9 Ղալաթիա Բօմխոնէ խանին դիմացը Թիւ 9

Սակարանի ու դրամական գործողութիւնք կը կատարուին զոհացուցիչ կերպով, կը ծախուին երկաթուղայ պրօմէսներ եւ Վարազայի բօլեր, կտրօնները կը վճարուին ամենափոքր զեղչով, վիճակաւոր ամեն տեսակ արժեթղթոց առուծախ․ ու ամեն տեսակ վիճակաւոր արժեթղթոց սկիզբէն մինչեւ վերջի վիճակահանութեանց պաշտօնական ցուցակներէն վիճակներ կը քննուին։ Ծախուած արժեթղթոց թիւերը մասնաւոր տետրակի մէջ արձանագրելով՝ կարեւոր շահերը անմիջապէս իմաց կը տրուին։ Գաւառներէն յանձնարարութիւնք փութով ու զոհացուցիչ կերպով կը կատարուին, բաւ է որ փոխարժէք կամ արժեթղթը միատեղ խրկուին։

Տեղեկութիւններու պատասխանի համար թղթատարի ծախքը պէտք է միատեղ ըլլայ։

61 5—8

Օ ԳԱՄԵԼԻԱ
ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Բերա, Մեծ-Փողոց, Թիւ 194
ՄԵԾ ԼԻՔԻՏԱՍԻՕՆ

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ նոյեմբեր 16-28, երկուշաբթի օրուընէ սկսեալ մինչեւ դեկտեմբերի վերջը, մեր վաճառատունը գտնուած ամբողջ ապրանքն ի վաճառ պիտի հանուի

ՅՈՅԺ ԶԵՂՉԵԱԼ ԳԻՆՆԵՐՈՎ

Բարիզէն նոր հասած են բուրդէ եւ մետաքսէ բազմատեսակ կերպասներ, շղարշներ, ժապաւէններ, փողկապներ, հովանիներ, թաւիշներ, բլիշներ եւ այլն եւ այլն։

Յիշեալ վաճառատունէն ով որ 100 ղրուշէն աւելի ապրանք գնէ, պիտի ստանայ արդուզարդի նուազարանաւոր տուփի մը տոմսակը, որուն վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի յունվար 1ին։ 336 10—12

ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԱՆՁՐԵՒՆԵՐԸ

Ձմեռուան էն գլխաւոր պէտքերէն մէկն է հովանոցը կամ անձրեւանոցը— ինչպէս որ կ'ուզէք։

Անձրեւին, ձիւնին ու փուքին ժամանակ դիմացկուն—«Բարակոն» եւ ''լորբիլա,,— երկաթներով ամուր շինուած հովանոց մը անշուշտ շատ աւելի կարեւորութիւն ունի քան իւր բուն արժէքը։

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐ, արանց կանանց, մանչ եւ աղջիկ տղոց համար-բամպակէ, բուրդէ, բրդախառն մետաքսէ, եւ զուտ մետաքսէ կերպասներով ու պարզ, զարդարուն, կեռ, կոր, բնական արմատ, ոսկէ, եւ արծաթապատ կոթերով, սիրուն ու ճաշակաւոր, կը ծախուին Ղալաթիա կամուրջին ճիշդ դէմը թիւ 33 հանրածանօթ ''ՔԷՕՇԷ ՊԱՇԸ,, խանութը, ոտքի տակ տեղ մը, ինչպէս կըսեն, ուր դիմող էն նրբաճաշակ անձինք պիտի գտնեն իրենց հաճելի լինելիք հովանոց մը։

Գինները․․․ աժան ծախել, շատ ծախել։

Ղալաթիա կամուրջին դէմ թիւ 33, ''քէօշէ պաշը,, ՄԻՀՐԴԱՏ Վ. ՀԱՑԿԱԶՆ

275

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ԱԼԻՔՍԱՆ ԹԱՆՏՐՃԵԱՆ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ ակռայի ամենէն անտանելի ցաւերը կը դարմանեմ անմիջական կերպով։ Առանց ակռան քաշելու, փտութիւնը ինչ վիճակի ու դիրքի մէջ ալ ըլլայ, 3-4 անգամ դարմանելով, ջիղերու մեռցնելու գործը կը վերջացնեմ եւ փտած մասը կը լեցնեմ ապակային ցաւի, մաշելու եւ թափելու ամէն վտանգէ զերծ թողլու պայմանաւ։ Լեցուելիք նիւթն է ոսկի, պլաթին եւ այլն։

Կեղծ ակռայներ ոսկիէ կամ քաւչուկի վրայ։ Այն անձինք որք իրենց կեղծ ակռայները քանիցս շինել տուած եւ ոչ մէկ կերպիւ անոնցմէ գոհ չեն մնացած, կամ զայնս զսպանակի ու թելերու յոգնեցուցիչ միջոցաւ կը գործածեն, թող դիմեն ինծ որ մաշած ու անկարելի կոչուած լինտերու վրայ կը զետեղեմ կեղծ ակռայներու ամբողջ կամ անջատ շարք մը եւ այս առանց զսպանակի եւ այլ որ եւ է ուրիշ միջոցի։

Նոր դրութեամբ կը հաստատեմ ոսկեայ նուրբ թերթերու վրայ ամբողջ ակռայներու շարքեր որով քիմքն իւր համն եւ լեզուն իւր արտասանութեան կորովը ու նրբութիւնը չեն կորսնցներ, ակռայներն աղտէ, հոտէ եւ կոտրելու վտանգէ զերծ կը մնան։ Զանազան ձեւերով կը պատրաստուին ֆրանսական, անգլիական եւ ամերիկեան դրութեամբ ակռաներ։

Փտած ակռաներու ամենախորին արմատներն անմիջական կերպիւ եւ առանց ցաւ պատճառելու կը քաշուին։ Դիմել առտուան 1 էն մինչեւ ժամը 12 (Ը. Թ.), ի Բերա Թագսիմ, մեծ փողոց ֆրանսական հիւանդանոցին դէմ թիւ 41։ 287

Փարիզի բոլոր վայելչասէր տիկնայք կը գործածեն Տիֆանը, Սառա Պէռնար Փուտրան, և Տիֆան հոտեղինաց վաճառատան միւս բոլոր արտադրութիւնները

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

322

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,695,969
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,650,872

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,056,910
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադրելի ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դիւրութեանց երախտագիտութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն Հրդեհի Նորթհի համար մինչև ցարդ վճարած վնասուն 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'յիշեն:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 ա. սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

THE ECONOMICON
ԹԷՅ ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ
TEION EIKONOMIKON
MARQUE DEPOSEE

Ամէն անոնք, որք կ'ուզեն Ճավայի և Չինու ճշմարիտ թէյ խմել, պէտք է դիմեն Կ. Պոլիս, Պաղչէ-Գաբու, Ճիլալ պէյ խանի կից Թիւ 10 ՍԱՎՐՈՒԵԱՆ և ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ վաճառատունը, որու զանազան տեսակ թէյեր թէ՛ տեսակի ազնուութեան, թէ՛ ճաշակի և հոտի անուշութեան և թէ՛ գիներու աժանութեան կողմանէ անհամեմատելի են:

Ցիշեալ վաճառատան թէյերը Թուրքիոյ բոլոր թէյավաճառաց քով կը գտնուին ի վերև դրուած մարքայով, որու կեղծերը ելած ըլլալով պէտք է զգուշանալ: 342 21—50

ԼԱՆՔԱՇԱՅՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ՄԱՆՉԸՍԴԸՐ
Հիմնեալ 1852 ին

Դրամագլուխ Անգլ. Ոս.	3,000,000
91 դկ. 31ին աւանդ տրուած գմ.	1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ	1,635,903
Հասոյթ 1891 ին	1,851,329

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայքն, ինչպէս և նաւահանգստաց մէջ:

Վնասի առնէն առատ և իրծամիտ վճարում:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալութիւնն ընկերութեան, 1 և 2 Իպքէթ փաշա խան, Ղալաթիա

ՌԻՉԱՐՏ Մ. ՊՈՆՏ
Ներկայացուցիչ
257 ՊՈՆՏ, ՄԷԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ութ օրը երկու անգամ կը ճամբորդէ Լիվըրփուլէ և Արևելից միջև

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գադալոնիա	4845
Էթրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Աթլաս	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	2.43	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մարոքօ	1855
Շերպուրկ	1614		

«Շերպուրկ» շոգենաւը, Նաւապետ Լոյտ, Լիվըրփուլէն աստ կը սպասուի դէպ ի յունվարի 9ին:

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՈԼԻ Գործակալ
Thomas C. Joly
Ալիքսիաթոս խան, Թիւ 11
17 Ղալաթիա

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՊՈՄՈՆԴԻ ԳԱՐԵՋՈՒՐ

Տեսակներ. Վիեննա, Մյունիխ և Բիլզէն

Կը գտնուի մայրաքաղաքիս լաւագոյն ճաշարաններու և գարեջրատուներու մէջ:

ԳԱՐԵՋՈՒՐ ՏԱԿԱՌՈՎ ԵՒ ՇԻՇՈՎ

Գիներու, պայմաններու և յանձնարարութիւններու համար դիմել Գործարանն, որ կը գտնուի ի Պէրիքէօյ, Փուռուն փողոց կամ ի մթերանոցն, Ղալաթիա, Գ. Ֆրոյլիխի սենեակն, Գրնաճեան խան, Թիւ 4, Մերթեպանի փողոց. Թիւնէլի մօտ եւ ի Բերա, Պաղար Անկլէի մառանները. Բերա, Մեծ Փողոց, Թիւ 209

146 26—28

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 21/3 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի.
Եշ. 22/2 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը. ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրեանի ճամբով.
Դշ. 23/4 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին:
Եշ. 23/4 Սուրհանդակ դէպի Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում առաւօտեան ժամ 11ին:
Շ. 24/5 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի.

Ազդ. — Դեկտ. 2/13, երկուշաբթի օրէ սկսեալ դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ու, փոխանակ Զմիւռնիոյ մէջ գիտի հանգիստն թողլով Պէյրութ — Ֆա և Բոր Սայիտ գացող շոգենաւ 12

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Երթեւեկ. Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանտէր	1700
Ապօլլօ	3500	Կիտանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	[illegible]000	Կրօտնօ	2200	Քուիտօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտօօ	7000	Րօլլօ	3000
Ջէֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ճիլինօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	3200
Գադօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սարբօ	2000
Գօմօ	2700	Քօվինօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնդօ	4300
Գլիօ	[illegible]500	Լեբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլըրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թասսօ	1200
Տիտօ	2300	Մալմօ	1500	Թօլէտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	4800	Մարդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Մէլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Տայնամօ	2600	Մուրիլլօ	3100	Եէմօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆանիըն	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Հօմէօ	200
Ֆալըրն	800	Օգրանօ	4500	Ջէրօ	140
Ֆէտօ	700	Օդդօ	2000	Մօրբէթօ	120
Էճիբշըն Մոնարք					8000
Էսիրիըն Մոնարք					8000
Լըտիըն Մոնարք					8100

«Կրօտնօ» շոգենաւը, Նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ հասաւ:

«Տրաքօ» շոգենաւը, Նաւապետ Բիքըրին, այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ ընդհանուր վաճառքով, և յունվար 14ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլսոյ համար:

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻԾ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա
293

KONIAK
Α.Γ. ΚΟΤΡΩΝΗΣ εν ΑΡΤΑΚΗ
COGNAC
ԳՕՆԵԱՔ
A.G.COTRONIS à ARTAKI
Ա.Է. ՔՈԹՐՈՆԻՍ, ԷՐՏԷՔ

Կարող է մրցիլ ըստ վկայութեան բժշկապետ Վսեմ. Տօքթ. Մավրոեէնի փաշայի, Զամպաքօ փաշայի եւ Խորասանճեան էֆէնտիի եւրոպական լաւագոյն գոնեաքներու հետ: Քիմիագէտ Պ. Տյաննի և Պ. Պոռհաւիի կողմանէ տարրալուծեալ կը վաճառուի օսմանեան առևտրական Թանգարանի մթերանոցը որ ի Պոլիս, Ֆինճանճըլար, Թիւ 5. —100 ոսկւոյ պարգև վերոյիշեալ ըմպելիները տարրալուծելով վնասակար տարրի մը ամենափոքր մասնիկը գտնողին:

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՏԻԱՖԱՆ

Վ. ՄԱԶԻԻՒՑԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՓԱՐԻԶ — 32, Օբեռայի ճամբուն, 32 — ՓԱՐԻԶ
ՀՈՅԱԿԱՊ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆԻՒԹՔ

ՏԻԱՖԱՆ

ՓՈՒՏՐԱ ՍԱՌԱ ՊԷՌՆԱՐ

Ռուսական Օ տը Քօլօնը | Ռեժանի անուշահոտութիւնք
Ա լա Բօ Տ'էսբանեի Ջուր | Սառա Պէռնար,
Ֆետորա անուշահոտութիւնք | Տիաֆան կաթ Իրիսի

Աճառք, էքսթռէ, արդուզարդի ջուր, ևայլն

Կը վաճառուի հոտեղինաց ամեն աղէկ վաճառատանց մէջ:

ՊՏՈՒՂ ԼՈՒԾԻՉ ԵՒ ԶՈՎԱՑՈՒՑԻՉ

ԽԻՍՏ ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ

TAMAR INDIEN GRILLON

Ընդդէմ
ՓՈՐՀԱՐՈՒԹԵԱՆ
Արիւներթութեան, գլխացաւի, մաղձի, անախորժութեան, ստամոքսի և աղեաց անհանգստութեան

ՓԱՐԻԶ, Է. ԿՐԻՅՕՆ, 33, Արշիվ փողոց
և դեղարանաց մէջ. 33, rue de Archives 120

ՔԱՈՒՉՈՒԷ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍԹԻՔ)
(ԵՒ ՄԱՆԹՕ ՄՈՒՇԱՄԲԱ

NORTH BRITISH RUBBER Co LIMITED TRADE MARK EDINBURGH

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ՌԻՊԸՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

NORTH BRITISH RUBBER Co EDINBURGH

Մայրաքաղաքիս մէջ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է, թէ մեր քաուչուէ մուճակները կը գերազանցեն հրապարակիս վրայ գտնուածները թէ՛ իրենց ճաշակաւ եւ թէ հաստատուն զուտ կաւչուքէ շինուածքով:

Այս անգամ մեր յաճախորդաց փափագանաց համեմատ ընտիր բրդեղէն կերպասէ եւ զուտ կաւչուքէ շինուած խիստ ձեւաւոր և դիմացկուն մանթօ բերել տուած ենք:

Ինչպէս գործարանիս մուճակները նոյնպէս մանթօները ուրիշ գործարաններու շինուածին 2-3ը կը հինցունէ եւ մէջը բնաւ ջուր չառներ.

Մեր մուճակներուն ներսի կողմը, կչիռ մը եւ գուրսի կողմը առիւծի պատկերը դրոշմուած է, եւ կը վաճառուին բոլոր քաուչուէ մուճակ ծախողներու քով: Իսկ մանթօները օծիքին ներսի կողմը կը գտնուի առիւծի եւ կչիռի նշանները, և կը ծախուի ի կեդրոնատեղին, ինչպէս նաեւ ի Զմիւռնիա Արաստա չուկան, Հանըմզատէ Րիֆաթ էֆ.ի քով և ի Սելանիկ պէղէսթէն Շուկան գաֆաֆ Ահմէտ Մէմիշ Օղլուի քով. Կեդրոնատեղին է, Կ. Պոլիս, Պաղչէ-Գաբու Գօժամաճ օղլու խան գրան կից Թիւ 1 մթերանոցը: 226

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԵՒ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՀԱՏԵՂԻ ԿԱՐԱՍԵԱՑ

ՀԻՄՆԵԱԼ
ԷՕԺԷՆ ՌԱԲԱԲՈՐ ՊԷՅԻ ԿՈՂՄԷ

Բերա, Սաքըզ Աղաճ փողոց Թիւ 21, Լիւքսէմպուրկի քաղաքեաց մօտ
Կալաթա, Վօյվոտա փողոց, Կիւմիւշլիւ խան, ֆրանսական նամակատան դէմը

Եթէ ունիք նիւթ մը ունիք վաճառելու հանրային աճուրդով կամ սակարկութեամբ.
Եթէ կուզէք օգտուիլ լաւ առիթներէ.
Եթէ պէտք ունիք ծախու նիւթերու վրայ կանխավճարներու.
Եթէ կուզէք ամենայն ապահովութեամբ առանց գնել կարասիներ, սեղաններ, ծրարներ, դաշնակներ, պատկերներ, կառքեր, արծաթեղէնք եւ ապրանքներ.
Եթէ ունիք ծրարումներ, առաքումներ, մաքսէ հանելիք ապրանքներ.
Եթէ կուզէք ծախել կամ գնել անշարժ կալուածներ.
Եթէ կուզէք վարձու տալ ձեր տուները կամ յարկերը.
Եթէ կուզէք տուներ կամ յարկեր վարձել.
Եթէ կուզէք օգտակարապէս մատակարարել ձեր անշարժ կալուածները.
Եթէ կուզէք ապահովագրել ձեր շարժուն և անշարժ կալուածները լաւ պայմաններով.
Դիմեցէ՛ք վերոյիշեալ վաճառատունն

Ծանօթ. — Վաճառատան կանոնագիրը հասարակութեան տրամադրութեան տակն է: 227

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան այս դեղը որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղէնաց, է դարմանահամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճահճախառն վայրերու ջերմոտ կլիմային [illegible] և ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ ազդեցութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդիւնքը [illegible]:

Այս ֆիզիքական խանգարութիւնք [illegible] կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անտեսանելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը ժանեն արեան մէջ, կը խանգարեն [illegible], յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր [illegible], և արեան թունաւորումն. որոց ամենն անուններն են ջերմ, [illegible] ջերմ, ընդհատական ջերմ, [illegible] տենդ և հրատապ տենդեր:

Թունաւոր օդէն յառաջ եկած հիւանդութիւնք կը պատահին այն անձանց որք [illegible] ապականեալ և թունաւորեալ ճահիճներէ կամ [illegible] վայրերէ ժահահոտ նիւթեր [illegible] կամ բաց տղմանցներէ եւ աղբիւրներու ծակոտիներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն չնչառութեամբ:

Այէրի ջերմի եւ տենդից դեղը կը ջնջէ այդ թունաւոր նիւթոց [illegible] զերծ ազդեցութիւնք զորս կը գտնէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ զօրն է անվնաս [illegible] անվտանգ եւ անխառն է [illegible] միայն թէ տրուած հրահանգի համեմատ գործածուի. կը ծախուի Մինասեան և Ը. [illegible] Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կ. Պոլիս, 22

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1892 ՆՈՅՄ. 19 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՈՒՆՎ. 5

Վոսփորէն իջնող շոգենաւեր

2 — Պէյգօզ. Քանտլըճա. Չուպ. Գանլը. Ա. Հիսար. Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
2 15 Պէպէք. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
2 15 Ենիմ. Մեզ. Պէօյիւք. Թար. Ենիք. Միրկ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
2 15 Վանիք. Չէնկել. Պէյլէր. Գուզկ.
2 15 Պէյգօզ. Քանտլը. Ենիք. Գանլըճ. Պօյաճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավտ. Չէնկլք. Պէյլր. Օրթք. Գզկնճ. Իւսկիւտար Պէշիք Թաշ
2 50 Ր. Ա. Գավագ. Ենիմ. Մեզարդ. Պէօյիւքտ. Թարապ. Պէյգօզ. Ք. Պաշճէ. Չուպուգլ. Գանլճ. Ա. Հիսար. Գանտլ. Վանիք. Չնկլ. Պէյլր. Գուզկ. Իւսկտ.
3 — Ենիմ. Մեզար. Պէօյք. Թարապ. Ենիք. Իսթին. Միրկն. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնվ. Գուրչ. Օրթք. Պէշիքթաշ.
3 15 Ա. Հիսար. Գանտ. Վանիք. Չէնկլ. Պէյլր. Գուզկ. Պէշիքթաշ
4 15 Ենիմ. Մեզար. Պէօյիւք. Թարապ. Ենիք. Իսթին. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք.
4 45 Պէյգօզ. Քանլճ. Չուպուգլ. Գանլճ. Ա. Հիսար. Գանտիլլի. Վանիք. Չէնկլ. Պէյլր. Գուզկ. Պէշիք.
5 30 Ա. Գավագ. Ենիմ. Մեզար. Պէօյք. Թարապ. Պէյգօզ. Ենիք. Գանլճ. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Պէյլր. Գուզկ. Պէշիքթաշ
7 — Միրկ. Ր. Ա. Հիսար. Գանտ. Արնվտ. Չնկլ. Պէյլրպէյ. Օրթք. Գզկնճ. Պէշիք. Իւսկ.
7 — Ենիմ. Մեզարդ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Քանլճա. Ենիք. Միրկ. Գանլճ. Ր. Ա. Հիսար. Գանտլ. Արնավ. Չէնկել. Պէյլ. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիք. Իւսկ.
7 45 Ա. Ր. Գավ. Ենիմ. Մեզդ. Պէյիւք. Թարպ. Ենիք. Միրկէօն. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնվ. Օրթաք. Պէշիկ.
8 45 Ենիմ. Մեզարդ. Պէօյիւքտերէ. Թարապիա. Պէյգօզ. Քանլճա. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար. Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ.
9 — Ենիմ. Մեզարդ. Պէօյիւքտ. Թարպ. Ենիք. Իսթինիա. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Արնավ. Օրթ. Պէշիկ.
10 15 Ա. Գավագ. Մեզարդ. Պէօյիւք. Թարապիա. Ենիք. Միրկ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք.

Գամուրջէն ելնող շոգենաւեր

3 15 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար. Գանլըճա. Չուպ. Քանտլըճա. Պէյգօզ
3 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզդ. Ենիքաէօյ Ա. Գավագ
4 — Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլ. Չէնկել. Արնավ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար. Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Քանլճ. Պէյգ. Թարպ. Պէօյիւք.
4 30 Պէշիկ. Օրթաք. Գուրչ. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկ. Իսթինիա. Ենիք. Թարպ. Պէօյիւք. Մեզարդ. Ենիմ.
5 15 Իւսկ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պէօյիւք. Մեզդ. Ենիմ. Ր. Ա. Գավագ
5 20 Իւսկ. Պէշիք. Գզկնճ. Օրթաք. Պէյլէրպէյ. Չէնկլք. Արնվտ. Գանտլ. Ա. Ր. Հիսարը. Գանլճ. Միրկէօն
6 — Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք. Ա. Ր. Հիսար. Միրկ. Ենիք. Պէյգօզ. Թարպ. Պէօյք. Մեզարդ. Ենիմ.
7 — Պէշիք. Իւսկ. Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկել. Արնավ. Գանտ. Ր. Հիսար. Պօյաճ. Գանլըճա. Ենիք. Թարպ. Պէօյիւք. Մեզար. Ա. Գավագ.
8 30 Պէշիքթաշ. Օրթ. Գուրչ. Արնվտ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզարդ. Ենիմ.
9 15 Պէշիկ. Օրթաք. Արնավ. Գանտ. Ր. Հիսար. Պօյաճ. Գանլճ. Ենիք. Պէյգօզ. Թարպ. Պէօյիւք. Մեզար. Ենիմ.
10 5 Գապ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար. Գանլըճա. Չուպուգ. Քանլճ. Պէյգ. Մեզդ. Ր. և Ա. Գավագ.
10 15 Գապ. Պէշիք. Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկէլք. Գուրուչ. Արնավ. Գանտլ. Ա. Ր. Հիսար. Գանլճ. Միրկ. Ենիք. Քանլճա. Պէյգօզ
10 20 Պէշիքթաշ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Պօյաճ. Միրկէօն. Իսթինիա. Ենիք. Թարպ. Պէօյք. Մեզարդ. Ենիմ.
11 10 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար. Գանլըճ. Քանլճ. Պէյգ.
11 20 Պէշիք. Օրթաք. Արնվ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզար. Ենիմ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Պէպէք.
12 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուրչ. Արնավ. (Այս շոգենաւը դէպ եղած ատեն մինչև Գուրչէշ. պիտի երթայ.

Լ'ՈՒՆԻՈՆ L'UNION

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
Հաստատեալ ի Փարիզ, իր կեդրոնավայրն, Վանք փողոց, 15
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

33

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1828ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ	» 6,700,000
Գանձելի ապահովագին (Բոնէ)	» 63,770,000
1890ի հասոյթք	» 15,000,000
Հրդեհի վնասուց վճարուած	» 160,570,000

Պ. Պ.
Ա. Տ'ԷՇԹԱԼ, Տիւքին երեսփոխան, Նախկին վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, Նախագահ Ֆրանսիոյ Հարաւային Երկաթուղեաց ընկերութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ
Ս. ՄԱԼԷ, Մալէ եղբարց Դրամատունէն, Նախագահ «Բարի-Լիոն-Միջերկրեայ» եր կաթուղեաց ընկերութեան, Նախագահ Օսմ. կայս. Պանքայի, ՓՈԽ-ՆԱԽԱԳԱՀ ԻՒՆԻՕՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ.
Թ. ՕՏԷՌ, Նախկին գրամատէր, Նախագահ Վիէյլ Մոնթանեի և Լէյնօքի ամբահանքաց ընկերութեան.
Ս. ՀԻՒՐՍԷԼ, Նախագահ Մէլիւզինի Կոմսին Ապահովագրական ընկերութեան.

Պ. Պ.
Ս. ՃԷՑՄԸՆ, Հօթթինկեր և Ընկ. դրամատանց աւագէն.
Ֆ. ՄԻՇՕ, Նախկին Նախագահ Սէնի Առեւտրական Ատենին, վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, վարիչ Ֆարագոսյի Հիւսիսային երկաթուղեաց.
Հ. ՄԻՐԱՊՕ, Միրապօ Բասքար, Րիւերար և Ընկ. դրամատանց աւագէն.
Ա. ԹԻՒՐՆԷՅՍԸՆ, Լամոյի երկաթուղեաց Ընկերութեան վարիչ.
Ա. ՎԷՌՆ, Վէռն և Ընկ. դրամատանց աւագէն, վարիչ Ֆրանսական պանքայի, տեսուչ Փարիզի Հիւսիսային երկաթուղեաց ընկերութեան, վարիչ Օսմ. պանքային.

ՀՐԴԵՀԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ) Պ. Պ. ՇԱՌԼԸ ՌՕՊԷՐ. Նախկին պետական խորհրդական, ՏՆՕՐԷՆ
Պօլ ժ. ՍԸՐՈՒՋ, Նախկին երկրական քննիչ, ՓՈԽ-ՏՆՕՐԷՆ

ԿԵՆԱՑ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ) Պ. Պ. ԱԼՊԷՐ ՖՈՒ, Տնօրէն
ԷՕԺԷՆ ԼԸ ՍԷՆ, Փոխ-Տնօրէն

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1829ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ.	» 93,8
Կենաց համար վճարուած	» 59,000,000
Ապահովագրեալ գումարը	» 243,580,000

Ընկերութեան դրամատեղք ի Կ. Պոլիս. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Մասնաւոր Տնօրէնն Կ. Պոլսոյ, **ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ**, Կալաթա, Մահմուտիէ փողոց, Քամանտօ Պանգայի դիմաց, Երամեան խան, Թիւ 2